EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

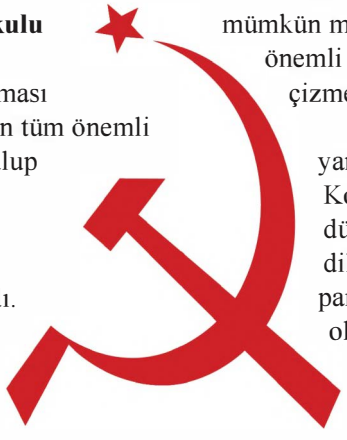
Sayı: 279, Şubat 2012

Parti Okulu Ümit Altıntaş Devresi / 2011

Parti ve yeni döneme hazırlık

*(**Parti Okulu Ümit Altıntaş Devresi** çalışmalarının bitiminde* **Cihan** *yoldaş tarafından yapılmış kapanış konuşmasıdır. Daha önce partiye tamamı sunulan konuşmanın parti yaşamını ilgilendiren bazı bölümlerine, örgütsel gizlilik nedeniyle buradaki yayında yer verilmemiştir. Ara başlıklar buradaki yayında konulmuştur...)*

Hemen herşeyi konuşup tartışmış bulunuyoruz ve üstelik bunu haftalardır yapıyoruz. **Parti Okulu Habip Gül Devresi**'nde, temel sunumların yanısıra, parti çalışması ve örgütlenmesine ilişkin hemen tüm önemli meseleler enine boyuna konuşulup tartışıldı. Ardından Merkez Komitesi toplantısında partinin gündemindeki sorunlara ilişkin önemli değerlendirmeler yapıldı. İki haftaya yaklaşan bir süredir de sizlerle bir aradayız. Parti Okulu'nun asıl gündemini oluşturan temel sunumların yanısıra partinin çeşitli sorunları üzerine sizlerle de ayrıntılara inen verimli tartışmalar yaptık. Sizden önceki toplantıların bazı kayıtları partiye sunulduğu için sizler bunları hem önden incelediniz, hem de burada yeniden inceleme olanağı buldunuz. Sonuçta içinden geçmekte olduğumuz dönemde öne çıkan sorunlarımız üzerine söylenebilecekler, özü ve esası yönünden hep aynı çerçevededir ve bu fazlasıyla yapılmış bulunuyor. Dolayısıyla sizi yeni tekrarlarla yormak istemiyorum. Bu nedenle ben,

bence fazlasıyla başarılı geçen bu yeni Parti Okulu etkinliğimizin kapanışı çerçevesinde, mümkün mertebe de kısa tutmaya çalışarak, önemli bulduğum bazı noktaların altını çizmekle yetineceğim.

İki parti okulu etkinliğinin yanısıra bir de tam üyeli Merkez Komitesi toplantısı yaptığımız düşünülürse, şu son zaman dilimi içinde üç büyük merkezi parti toplantısı gerçekleştirmiş olduk. Bu, abartmasız olarak, bu kısa zaman dilimi içerisinde peşpeşe üç ayrı parti kongresi toplamak çapında kapsamlı bir organizasyon demektir. Bu bile kendi başına bir şey anlatıyor olmalı, bunu vurgulayarak başlıyorum.

Bu üç büyük organizasyon herşeyden önce büyük bir dikkat ve titizlik gerektiriyordu. Sözkonusu olan, Parti Merkez Komitesi'nin yanısıra, partinin en önemli ara kademe kadrolarının bir bölümü idi, bunların hayati önemdeki güvenliği sorunu idi. Bunları kapsayan üç ayrı organizasyonu nispeten dar bir zaman dilimi içinde peşpeşe örgütlemek ve tümünü de başarıyla sonuçlandırmak,

partinin örgütsel kapasitesine, deneyimine, planlama ve gerçekleştirme yeteneğine önemli bir göstergedir.

Partinin üstünlükleri

Bu çalışmaların toplam tablosu, partimize ilişkin bazı temel önemde gerçeklerin daha iyi anlaşılmasına yeni bir vesile olmuştur.

Bunlardan birincisi şudur: Bu partinin son derece önemli ve anlamlı bir ideolojik birikimi var. Bu esası yönünden bir eğitim etkinliğiydi; partinin çizgisi üzerinden bazı temel meseleler ele alındı burada. Bu bize bir kez daha gösterdi ki, partimizin temel konularda sağlam bir konumu, belirgin bir düşünsel açıklığı var. Demek oluyor ki partimizin bir ideolojik gücü, dikkate değer bir birikimi, temel meselelere sağlamca bir bakışı var.

İkincisi, az önce de ifade etmiş oldum, bu partinin bir örgütsel kapasitesi var. Evet, yalnızca bir ideolojik gücü ve birikimi, isabetli bir ideolojik çizgisi değil, fakat aynı zamanda bir örgütsel kapasitesi de var. Deneyime, titizliğe, disipline dayanan, illegalite birikiminden gelen, bütün bunların ürünü bir planlama ve gerçekleştirme yeteneği olarak kendini gösteren, dikkate değer bir örgütsel kapasitesi de var. İlk eğitim etkinliğine katılan bazı yoldaşlar buradaki başarıya şaşırdıklarını ve bundan mutluluk duyduklarını dile getirdiler. Oysa bunlar partinin örgütsel omurgası içerisinde yer alan, konumları gereği bu partinin örgütsel kapasitesini en dolaysız olarak bilen, bilmesi gereken kadrolar. Dahası biz, başarılı bulunan o ilk etkinliğin ardından tam üyeli bir Merkez Komitesi toplantısı, sonra da yeni bir parti okulu etkinliği daha örgütlemiş bulunuyoruz. Bütün bunlar partinin örgütsel kapasitesine ve deneyimine önemli bir gösterge demek istiyorum.

Bu üç aylık yoğun tempo, bir üçüncü gerçeği daha gösterdi bizlere, partimizin kadro gerçeğini. (...) Etkinliğimize ilişkin ortak değerlendirme vesilesiyle de dile getirilmişti. Bugünün Türkiye'sinde herhangi bir örgütte, ne böyle bir örgütsel kapasite ve ne de böyle bir kadro gerçeği var. Sonuçta solun bugünkü gerçeğini iyi kötü biliyoruz. Ne olduğunu anlamaya çalıştık her evrede, hala da bu çabamızı sürdürüyoruz.

İşte bu, sözünü ettiğim kadro gerçeği, bu partinin farkını gösteriyor. Partimizin böyle bir farklılığa sahip olabilmesi de, şaşırtıcı olmak bir yana, son derece anlaşılır bir durumdur. Sonuçta partimizin ayırdedici özelliği, geleneksel soldan, onun temsil ettiği çizgi, gelenek ve kültürden kopmuş olmasıdır. Bir sınıfın devrimciliğinden bir başka sınıf devrimciliğine geçişidir, yeni bir kültürün temsilci olmak iddiasıdır. Daha çıkışındaki iddiası buydu. Bugün yirmi küsur yılın ardından bu iddianın tümüyle doğrulandığını görüyoruz. Sıraladığım faktörler de bunun bir kanıtıdır. Tabii ki TKİP tümüyle farklıdır. TKİP soldaki herhangi bir parti değildir. Sol hareketin herhangi bir kanadı değil, fakat geride kalmış, ömrünü doldurmuş geleneksel sol hareketten kopmuş, kendini yenilemiş, geleceğe bakan, geleceğe hazırlanan, yeni dönemi temsil etmek iddiasında olan bir partidir.

Fırtınalı dönemlere hazırlık

Eğitim etkinliğinin dar sınırları içerisinde söyleyeceklerim bunlar. Ötesine geçtiğimizde söylenecek olansa şudur: Kuşkusuz biz şu son birkaç yıldır özellikle kadro sorununu ve bunun bir boyutu olarak da ideolojik donanım sorununu tartışıyoruz. Kadrolaşmak ve bunun bir boyutu olarak da parti kadrolarının ideolojik donanımı, gündemimizdeki bir sorundu. Bu eğitim etkinlikler salt bu kapsamda bile gündeme gelebilirdi. Ama bu dönem gündeme gelmesi, basitçe böyle bir nedenin ürünü değil. Bunun yanısıra, şu içine girmekte olduğumuz döneme ilişkin bakışın da ürünü. Önümüzde uzanan yaklaşık iki yıllık bir süreç var. Hareketimizin 25. Yılının ve ardından partimizin 15. Yılının kutlanmasına sahne olacak bir süreç bu. Bu

sürece hazırlıklı girmek ihtiyacı var ve eğitim etkinlikleri bu hazırlığın da bir parçası.

(...)

Parti Okulu etkinlikleri de bunun bir parçası, biz burada yalnızca bazı temel konular üzerinden ideolojik-teorik sorunları ele almadık, parti örgütü ve çalışmasının çeşitli sorunları üzerine enine boyuna değerlendirmeler ve tartışmalar yaptık. Bunlar II. ve III. Parti Kongreleri'nin ele aldığı, geride bıraktığımız ve önümüzde uzanan dönemin sorunları. Yeni bir kongreye kadar bu meselerde belirli mesafeler katetmek, bazılarını daha köklü bir şekilde geride bırakarak, böylece gelecekteki kongrelerde yeni bazı meselelerle yüzleşmek hedefine sahibiz. Önümüzde böyle bir görev, böyle bir sorumluluk var. Parti Okulu etkinlikleri de bunun içerisine oturuyor. Buradaki belli tartışmaların tutanaklar üzerinden tüm partiye sunulması, partinin toplamının bu sürece bu yönden de dolaysız olarak dahil edilmesi anlamına geliyor doğal olarak.

Partinin bir tarihsel dönem değerlendirmesi var. Bu yeterince gerekçelendirilmiş bir konudur, bu nedenle burada ayrıntısına girmeyeceğim. Ama bu değerlendirmeden çıkan temel önemde bir sonuç var, bu da döne döne ifade edilmiştir. Son olarak da, son MK toplantısı Açılış Konuşması üzerinden yapılmıştır bu. Parti, önündeki her türlü soruna devrime hazırlık perspektifi üzerinden bakmak zorundadır. Bunu partinin toplamında, salt parti kadrolarında değil, fakat partinin çeperi de dahil olmak üzere, parti güçlerinin toplamında içselleştirmek çok özel bir önem taşıyor. Bu, tüm partiyi ve saflarındaki her bir militanı, yeterli bir bilinç açıklığı ve güçlü bir misyon duygusu ile donatmak demektir. Bunu başarabilirsek eğer, bu bize görevlerimizi de apayrı bir somutlukta kavrama olanağı verecektir.

Dünya kesin olarak yeni bir hareketlilik dönemine girmiş bulunmaktadır. Partinin bu konudaki değerlendirmelerine herkes tam bir güven duyabilir. Bu, emperyalist-kapitalist dünyanın 35 yıllık birikimlerinin bugün gelinen yerde artık kendini parça parça dışa vurmasından başka bir şey değildir. Bu hareketlenmeler bir dizi safhadan geçecek kuşkusuz ve bunların finalinde büyük devrimci çalkantılar olacak. Şimdi yaşananlar bunların henüz yalnızca ön sarsıntıları. Dikkat ediniz, hiçbir ülke bunun dışında kalamıyor, ne İngiltere, ne İspanya, ne ABD... Şu an henüz sakin görünenler de bu zincire yeni halkalar olarak ekleneceklerdir. Zira sorunların kapsamı belli, kökeni belli, bunları üreten nesnel dinamikler belli, bu dinamiklerin birbirini nasıl etkilediği, nasıl bir karşılıklı etkileşim içinde olduğu belli. Büyüyüp yayılmakta olan toplumsal çalkantıların dışında kalmak kolay olmayacaktır.

Bu bir kehanet değil, bu bir bilimsel bakış. Geride kalan tarihsel sürece, onun birikimlerine, bu birikimlerin, bu süreçlerin evrimine, bu evrimin belli aşamalarına ve şimdi açığa çıkan sonuçlarına bakıştan gelen bir değerlendirme. Partinin bu bakışına büyük bir güven duyabiliriz ve gündelik herşeyi, kendi eğitimimizden tutunuz da, çevremizdeki insanların basit ideolojik donanımından tutunuz da en temelli politik ve örgütsel işlere kadar, en stratejik görevlere kadar, herşeye bunun ışığında bakabilmek durumundayız.

Sınıf eksenli parti!

Buradan bakmak kaydıyla, bu partinin önündeki en önemli hedef ve dolayısıyla görev nedir diye bana sorsanız, ben derim ki, bu partinin önündeki en önemli hedef ve dolayısıyla görev, ne edip edip devrimci bir işçi hareketinin gelişiminde bir parça mesafe almaktır. III. Parti Kongresi bu görevi "sınıf eksenli bir parti" olarak formüle etmiş bulunuyor Ama sınıf eksenli bir parti olabilmek demek, devrimci bir sınıf hareketinin geliştirebilmesinde bir mesafe de alabilmek demektir. Birini yapamazasak

ötekini zaten yapamayız. Sınıf eksenli bir parti olmak zaten başka nasıl olabilir ki? Adı üzerinde, bir biçimde işçilerden oluşan bir partiden değil, fakat devrimci bir sınıf hareketi eksenine oturan bir partiden söz ediliyor.

En önemli sorun, devrimci bir işçi hareketinin geliştirilmesidir ve temelde sınıf eksenli bir parti olabilmeyi başarabilmektir. Öteki her türlü sorunu bu çerçevede, buna bağlı olarak, bunu kolaylaştıracak, bu süreci hızlandıracak biçimde ele almak durumundayız. Bizim için kendi içinde bir kadro, kendi içinde bir örgüt, kendi içinde bir devrimcilik tartışmasının fazlaca bir anlamı yoktur. Bütün bunlar kendini burada, sınıf zemininde üretirse, çözümünü burada bulursa, maddi oluşumunu ve gelişimini burada gerçekleştirirse bir anlam taşır. Örgüt kendini sınıf çalışması içerisinde üretirse, kadro sınıf çalışması içinde şekillenirse, tam da sınıfı devrimcileştirme çabası içinde parti örgütü de kendini yeni bir düzeyde devrimcileştirirse, değerler, kültür, norm, disiplin, bütün bunlar hep bu anlamlı çalışmada, sınıfın devrimci potansiyelini açığa çıkarmak temelinde, devrimci bir işçi hareketi geliştirmek ekseninde yapılabilirse bir anlam taşır.

Elbette bir yere kadar kendi içinde de bir kadro sorunu, illegal örgüt sorunu, devrimci iç yaşam sorunu, genel olarak partinin devrimcileşmesi sorunu tartışılabilir. Ama temel önemde bir noktayı hiçbir biçimde unutmamak kaydıyla. Bütün bu sorunların nasıl ki bir ideolojik özü varsa, aynı şekilde bir sınıf özü de, nasıl ki bir ideolojik-politik içeriği varsa, aynı şekilde bir sınıf karakteri de var. Bunları soyut, içi boşaltılmış, hayatın içinde somut sınıfsal anlamını bulamayan söylemlere indirgemek, Türkiye sol hareketinin kötü bir geleneğidir. Bizim içinse bunlar soyut sözler, kitabi bilgiler değil, salt genel teorik gerçekler değil, tam da hayatın içinde anlamlandırılması gereken konulardır. Zaten tüm bunlar hayatın içinde anlamlandırılmadığı sürece, sınıf üzerine söylediğiniz herşey pratikte bir mana bulmadığı sürece, tümüyle boş laf olarak kalır, böyle bir teorinin bir anlamı da kalmaz. "Teori kitlelere malolursa maddi bir güç haline gelir" diyor Marx. Sınıf üzerine genel teorik vurgularımızın pratik değeri de hayatın içerisinde ortaya çıkar. Bu ise devrimci bir işçi hareketi demektir.

En önemli hedefimiz ve dolayısıyla görevimiz bu. Bu stratejik bir hedef aslında. Güncel önemi çok büyük olan bir stratejik hedef, stratejik önemi olan bir hedef.

Tüm boyutlarıyla kadro sorunu

Peki bu hedefe ulaşabilmek için partinin öncelikle tutacağı halka nedir diye bana sorsanız, ben bu halka kadro sorunudur derim. Bu da III. Parti Kongresi'nin temel saptamalarından biridir. Devrimci bir sınıf hareketini yaratmaya yönelik her türlü çaba, her türlü ihtiyaç, gelip gelip o kadro sorununda düğümleniyor. Yeterli sayıda ve yeterli donanımda kadroya sahip olmak ihtiyacında.

Kadro sorununda nitelik ve nicelik yönü içiçedir. Bizi sadece kadroların eğitimsizliği, yeterli eğitimden ve donanımdan yoksun olması değil, fakat aynı zamanda yeterli sayıda kadronun olmaması da zorluyor. Sınırlı kadrolarla belli işlere yüklendiğinizde, öteki bazı işlerde boşluklar doğabiliyor, zayıflamalar yaşanabiliyor. Bir yoldaşın oturup örneğin EKİM'e anlamlı bir yazı hazırlaması demek, bir takım pratik işlerden de bir süreliğine uzak durması demektir. Zira oturup üç gün vakit ayırmadan, böylece yoğunlaşmadan, anlamlı ve işlevli bir yazı da yazılamaz. Ama bu, bu durumda üç gün boyunca bir takım işlerden de geri durmak demektir. Eğer bu partinin yeterli sayıda kadrosu olsaydı, bu bir sorun oluşturmazdı. Ama bugünkü koşullarda oluşturabiliyor. Zira bizim örneğin MYO'ya karşı sorumluluğa çağırdığımız o kadrolar, aynı zamanda parti çalışmasını da gündelik olarak çekip çeviren kimseler. Bunlar yeterli sayıda olmadıkları için de burada bir zorlanma alanı çıkıyor

ortaya, bir işe el atmak öteki işin zayıf kalmasına yol açabiliyor. Dolayısıyla ve özetle, kadro sorununu ne edip edip çözmek durumundayız. Nitelik yönüyle olduğu kadar nicelik yönüyle de.

Kadro sorununda öncelikli olan nedir diye sorarsanız, bunu kadronun donanımıdır biçiminde yanıtlarım. Partimizin kadroları devrimci, davaya bağlı, partiye güvenli, sağlam değerlere sahip temiz insanlar. Bu bizim için çok yeni bir kazanım da değil. Biz mücadele sahnesinde henüz nispeten yeniyken de bu böyleydi. Kadrolarımız devrimciliğin hakkını verebiliyor, belli sınavlarla yüzyüze kaldıklarında hareketimizi utandırmıyorlardı. Bugünkü kadrolarımız kimlik bakımından, değerler bakımından, davaya ve partiye bağlılık bakımından, partiye aidiyet duygusu bakımından, bir dizi başka bakımdan çok daha ileri bir noktadalar. Ama yazık ki bu kadrolar yeterli eğitimden ve donanımdan yoksunlar.

Donanım sorunu bu çerçevede çok önemlidir. Bakınız, bu parti okulu etkinlikleri de gerçekte gelip bu ihtiyacın içine oturuyor, yani bu alandaki yetersizliği gidermeye yönelik bir adım olarak anlam kazanıyor. Ama dikkat ediniz, parti eğitim etkinliğinde de, donanım sorunu, basitçe genel teorik sorunlara indirgenmiyor, bununla sınırlanmıyor demek istiyorum. Burada sosyalizmin tarihsel deneyimlerini ya da Türkiye tarihini ele almakla kalmıyoruz; yanısıra, sınıf çalışmasının sorunlarına, örgütsel sorunlara, çalışma tarzı sorunlarına, gençlik çalışmasının sorunlarına, güvenlik sorunlarına, ve daha başkaca bir dizi soruna gerekli zamanı ayırıyoruz, bunları ele alıp enine boyuna tartışıyoruz. Bu da, bütün bu konularda yeterli bilinç açıklığı da, temel önemde bir eğitim ve donanım sorunudur.

Partide devrimcileşme sorunu

Bir başka konuya geçiyorum. Kadrolarımız üzerinden oldukça olumlu vurgular yaptım, davaya ve partiye bağlı devrimci kadro gerçekliğimizden sözettim, ama bu alandaki üstünlüğümüz ne olursa olsun, III. Parti Kongresi'nde de ortaya konulduğu gibi, bu partide hala da ciddi manada bir devrimcileşme sorunu var. Bu bir döneme kadar sürecektir de. Zira bu, hiç değilse bizim için, dönemin koşullarından kaynaklanan da bir sorundur temelde. Bu tam da III. Parti Kongresi gündeminde gerekçelendirilen nedenlerden kaynaklanan bir nesnel durumdur.

Partide devrimcileşmeyi sürekllileştirmek zorundayız. Bu aslında biraz da partinin devrimcilik çıtasını yükseltmek ihtiyacı anlamına geliyor. Parti genel planda devrimci olabilir. Ama çıtayı yukarı çekerseniz bu yetersiz kalır ve bir devrimcileşme sorunu çıkar karşınıza. Nedir peki bunun ölçüsü? Ölçü mükemmel devrimciler haline gelebilmeyi bitmez bir çaba, sürekli bir iş olarak ele alabilmektir. Bunu mutlak biçimde zorlamamız lazım. Bu işin ideolojik mücadele, eğitim, denetim yanını bir yana koyuyorum. Ötesinde ama bunun dış koşulları kuşkusuz mücadelenin akışıyla belirlenir ve dolayısıyla sınırlanır.

İç koşulları ama sıkı sıkıya partinin kendi iç yaşamına bağlıdır. Devrimcileşmek sağlam bir devrimci parti içi yaşam kurmakla sıkı sıkıya ilintilidir. Bakınız bizim buradaki onüç-onbeş günlük çalışmamız bile bir kadronunun devrimcileşmesine önemli bir katkı sağlar. Toplam havası, davranışı, ilişkiler, ölçüler, hassasiyetler, bir kadroyu yeni bir düzeyde devrimcileştirir. Bunu parti yaşamının toplamı üzerinden de böyle düşüneceksiniz. Devrimci bir parti içi yaşamı, parti içi yaşamı sürekli biçimde devrimcileştirmeyi, çok ciddiye almak zorundayız. Bunun bütün zeminlerini, araçlarını, yol ve yöntemlerini kullanmasını bilerek, bunu sürekli bir kaygı haline getirerek... Organ yaşamı üzerinden, partinin toplam yaşamı üzerinden... Bu bir dizi başka şeyi gerektiriyor, bunların ayrıntısına girmek istemiyorum. Eğitim gerektiriyor, denetim gerektiriyor, bu arada MK'ya çok önemli

sorumluluklar yüklüyor.

Partiyi devrimcileştirmenin temel yöntemlerinden biri de, parti yaşamında eleştiri-özeleştiri silahının doğru bir biçimde, amaca uygun bir biçimde kullanılabilmesidir. Eleştiri-özeleştiri, kadroyu ve partiyi, kişiyi ve kolektifi devrimcileştiren, temel önemde bir silahtır. Bir dizi sorunumuzun kaynağında bu silahı doğru ve başarılı bir biçimde kullanamamak var. Gereğince kullanamak var, kullanıldığı kadarıyla bunu gereğince doğru bir biçimde yapamamak var. Bunun üzerine mutlaka enine boyuna düşününmeli ve bu alanda mesafe alabilmeliyiz. Devrimci bir parti içi yaşam, kadronun devrimcileşmesinin olmazsa olmaz koşuludur. Bu etkinliğin kendisi de devrimci iç yaşamın bir parçasıdır. Bu türden etkinliklere katılan her yoldaş bunun kendisini yeni bir düzeye çıkardığı inancını rahat bir biçimde duyuyordur. Nitekim bir dizi yoldaş buna açıklıkla dile de getiriyor. Bu da bu yaşamın bir parçası. Sonuçta partinin sorunlarını partiye maletmenin, partinin kadrolarıyla enine boyuna tartışmanın kendisi de, devrimci iç yaşamın bir parçasıdır. Biz bunu her yerde, her kademede, kendi bölgelerimizde, kendi alanlarımızda, kendi birimlerimizde de yapabiliriz.

Partide tutarlılık

Temel önemde bir başka soruna geçiyorum. Partinin toplamında, başta Merkez Komitesi olmak üzere tüm parti kademelerinde, tek tek her parti üyesi şahsında, söz ve eylem birliği tutarlılığını özenle gözetmek, mutlak biçimde gerçekleştirmek durumundayız. Bu bilinci ve bunun ürünü davranışı, partinin bütününe egemen kılmak durumundayız. Biz daha çıkışından itibaren, Türkiye sol hareketinde teori ve pratik bütünlüğünün, söz ve eylem birliğinin olmadığını, olmak bir yana bunlar arasında uçurumlar bulunduğunu önemle vurgulamış bir hareketiz. Yöntemsel davranış planında en temel eleştiri noktalarımızdan biri bu olmuştur. Bir takım temel teorik kabullerin içinin boşaltılması da bu kapsamda ele alınmıştır. Bir parti işçi sınıfının toplumun tek tutarlı devrimci sınıfı olduğunu niçin söyler? Halkçı küçük-burjuva akımlara yönelttiğimiz en temel eleştirilerden biridir bu. Evet, sahi bunu niye söyler? Ona hayatın içinde de bir anlam kazandırabilmek için söyler herhalde. Yoksa bunu söylemenin, bunu böyle kabul etmenin ne anlamı kalır ki?

Düşünce ve davranış birliğinin, söz ve eylem birliğinin anlamı ve önemi de buradadır. Ama bu sorun, söz ve eylem birliği sorunu, bizim faaliyetimizin, mücadelemizin ve dolayısıyla sorunlarımızın bütün alanlarını kesiyor. Biz örneğin güvenlik alanında yaşadığımız çok anlamsız sorunları, kişilerin söz ve davranışları arasındaki mesafeden, ayrılmadan, yer yer uçurumdan dolayı yaşıyoruz. Söz uygulanmak içindir, politika hayata geçirilmek içindir, ilke ve kural uyulmak içindir. Bunu fazlasıyla önemseyeceğiz, bu titizliği fazlasıyla yerleştireceğiz ve buna aykırı davranışları hiçbir biçimde kabul etmeyeceğiz, buna aykırı davranışları eğilim haline getiren organlara ya da kişilere de hiçbir biçimde güven duymayacağız ve bu güvensizliğin gereklerini de, bu neyi gerektiriyorsa artık, yerine getireceğiz.

Yumuşama değil gerilim ve çatışma

Genel siyasal sorunlara girmek istemiyorum. Dünyada ölçüsünde hareketli bir evreye girmiş bulunduğumuz, değerlendirmelerimizde var. Dünya tablosu bu aralar parti basınımızda fazlasıyla ele alındı, yer yer ayrıntılara girildi. Türkiye tablosu da yeterince açık ve olup bitenler buna ilişkin değerlendirmelerimizi doğruluyor. Birçok kimse bir genel seçim olacak, bu arada görüşmeler de sürüyor, Türkiye'nin kanayan bir yarası var, Kürt sorunu, bu kanama nihayet durdurulacak, böylece toplum rahatlayacak, siyasal ortam

yumuşayacak, Türkler ve Kürtler kardeşçe kucaklaşacaklar vb. diye düşünüyordu, buna dayalı bir barış, bir yumuşama beklentisi içerisindeydi. Şimdi ise olayları, seçimi izleyen gelişmeleri görüyoruz. Türk sermaye devleti dışarda saldırgan bir dış politika izliyor, emperyalizmin hizmetinde başka ülkelere müdahaleye yelteniyor. İçerde de Kürt halkına karşı, işçi sınıfına karşı, emekçilere karşı kudurgan bir baskıcı politika izliyor. Yaşanan yumşama değil, tam tersine, gerilim ve çatışmadır. Gelişmelerin yönü budur.

Buna da şaşırmamak gerekir. Dünyanın çatışmalara gittiği bir evrede, dünyanın en kritik bölgesindeki çok kritik bir ülkede yumuşama ve iç barış beklemek, ham hayallerle oyalanmaktır. Türk burjuvazisinin bir dönemdir işleri bir parça rahat götürmesi, toplumdaki sayısız sorunun birikimi gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Türk burjuvazisi, evet, rahatça semiriyor bir dönemdir. Ama emekçi sınıfların elini kolunu bağlamış, bunu bu sayede başarabiliyor. Demek istiyorum ki elinden sopayı indirebilme şansı yok. Zira işçiyi açlık sınırında çalıştıramazsa, emekçiyi daha da yoksullaştıramazsa, bu çarkı döndüremez. Ne kadar ucuza malederse uluslararası piyasada kendine o kadar alan bulabiliyor ve ancak bu sayede ayakta durabiliyor, ancak bu sayede bu durumu sürdürebiliyor. Bu çarka çomak sokmayı başarabildiğiniz bir durumda da, zaten alabildiğine çatışmalı bir ortamın içine girmek anlamına gelecektir bu. Bu, geçtik iktisadi sosyal sorunlar alanını, Kürt sorununun kendi mahiyeti bakımından bile böyledir. Kürt sorunu bu düzenin içinde çözülemiyor, herkesin bir kez daha tüm açıklığı ve acılığı ile görmekte olduğu gibi. Buna en yaklaşıldığının sanıldığı bir dönemde, şu an bunun en uzağına düşülmüş bulunuluyor.

Yoğunlaşma ve nitelik

Bütün bunları gözönünde bulunduracağız. Böyle bir dönemin içine giriyoruz, ama biz de kendi cephemizden hazırlanıyoruz. Bütün çabamız hazırlığa yöneliktir. Şu an rolümüzü oynayamıyoruz, oynayamayız da, zira buna hazır değiliz. Kuşkusuz rolümüzü oynamak kaygısı içerisinde davrandığımız ölçüde güç olabiliriz, mesafe katedebiliriz, bunu bir yana koyuyorum. Ama yine de şunu unutamayız, bu bizim için henüz bir hazırlık dönemidir. Lenin'in "Sol Komünizm"de, devrimci sınıf partisinin tarihi gelişme aşamaları üzerine ortaya koyduğu ikili tarihi aşamayı, III. Parti Kongresi gündem metninde kısaca sunmuş olduk. Lenin, devrimci sınıf partisi iki temel tarihi gelişme aşamasından geçer diyor. Birincisi, niteliği oluşturmak, geliştirmek, öncüyü hazırlamak aşamasıdır. Yani parti çizgisinin geliştirilmesi, örgütünün inşa edilmesi, kadrolarının yetiştirilmesi, geleneklerinin ve moral değerlerinin yaratılmasıdır. İkinci tarihi aşama ise, geniş kitlelere, yüzbinlere, giderek milyonlara önderlik edebilme yeteneğinin kazanılmasıdır.

Biz hala da kimliği oluşturma, niteliği geliştirme, öncüyü hazırlama aşamasındayız. Bu kuşkusuz hayatın, sınıfın, sınıf mücadelesinin dışında yaşanmaz. Fakat yine de işin özünden baktığımızda, bütün bu faaliyet bir kimlik oluşturmaya ve geliştirmeye yöneliktir, öncü örgütü inşa etmeye, öncü partiyi hazırlamaya yöneliktir. Bir çizgi geliştirmeye, bir örgüt inşa etmeye, kadrosunu yetiştirmeye, devrimci değerler sistemini yaratmaya, sınıfın öncü öğelerini bu çizgiye ve örgüte kazanmaya yöneliktir. Yayılma değil yoğunlaşma, nicelik değil nitelik önplandadır vurgusu da bunu anlatıyor bir bakıma. Bu aynı zamanda dönemsel bir ihtiyaç olarak da tanımlanmıştır şu sıra. Ama daha genel planda baktığımızda da bu böyledir. Belli bir gelişme aşamasına kadar yoğunlaşma ve nitelik, niteliği önplanda tutmak, bizim için öncelikle kaygıdır, öyle kalacaktır. Bu, önümüze uzanan iki yıllık dönem için ayrıca da böyledir ve bunun altı parti içi metinlerde, partiye periyodik

raporlarda özellikle çizilmiştir.

Reformist odaklaşmalar ve Parti

Çatı Partisi eksenli olarak solda oluşan reformist bloklaşmaya da işaret etmek istiyorum, ki bunlar değerlendirmelerimizde de var. Bu girişim sanıldığından da önemlidir, bazı belirtiler bunu göstermektedir. Son gelişmeler bu girişimi belli bakımlardan güçten düşürebilir. Zira bu, işin aslında, barışçıl çözüm ve bunu ürünü bir siyasal yumuşamaya dönük olarak gündeme getirilmiş bir projedir. Ama yine de biz sonuçta bugünün Türkiye'sinde önemli bir reformist güçler bileşeni olduğunu, bunun da bir biçimde bir odaklaşma potansiyeli taşıdığını biliyoruz. PKK ekseninde bugünkü biçimiyle ya da örneğin dört büyük reformist grubun kendi aralarında zaman zaman oluşturdukları türden...

Partimiz bunun karşısında devrimin bayrağını yükseklerde tutmalı, devrimci bir odaklaşmanın ekseni olabilmelidir. Bugün solda bu açıdan fazlasıyla yalnız olabiliriz. Bu tür bir odaklaşma için kendi dışımızda birilerini bulmakta güçlük çekebiliriz. Ama yine de biz, kendi cephemizden sağlam durursak, ideolojik cephede sağlam durursak, devrimci pratik görevler alanında sağlam durur ve başarılı olursak, giderek belli mevziler tutmayı, böylece gelişmeyi başarabilirsek, bu bizim eksenimize kendiliğinden bir takım güçleri de çekecektir. Ama dolaylı bir etkileme biçiminde, ama daha dolaysız olarak yedeğine almak ve ardından sürüklemek biçiminde.

Karşımızda bir reformist odaklaşma var, bunu akılda tutmak gerekir. Bunun tek biçimi Çatı Partisi girişimi de değildir. Zaman zaman dörtlü reformist akım da *(TKP, ÖDP, EMEP, Halkevleri -Red)* ortak tutum ya da girişimlerle ortaya çıkabiliyor. Örneğin bunu referandumdan sonra bir süreliğine yaptılar. Biz tüm bu reformist bloklaşmalar karşısında devrim bayrağını tutan, devrimci çizgide duran, bunda ısrar ve kararlılık gösteren bir parti olmanın sorumluluğuyla hareket etmeliyiz.

Partiyi bekleyen sınav

Önemli bir döneme önemli bir hazırlıkla giriyoruz. Birinci Parti Okulu etkinliği, sonra Merkez Komitesi toplantısı, şimdi de ikinci bir Parti Okulu etkinliği. Bu üç büyük etkinlik birarada, partinin hatırı sayılır bir grup ileri kadrosunun bu sürece ileri düzeyde bir hazırlığı anlamına geliyor. Kuşkusuz bu hazırlığın gerçekte ne ifade ettiği, bunun pratikte ne türden bir karşılığının olacağı, önümüzdeki sürecin, IV. Kongre'ye uzanan sürecin somut seyri ve sonuçta bilançosu üzerinden somut olarak ortaya çıkacaktır. Bu bilançonun ne olacağı sonuçta bize bağlı. Evet, bu tümüyle bize, bizim ciddiyetimize, samimiyetimize, ve en önemlisi de, tutarlılığımıza sıkı sıkıya bağlı. Konuşmalarımda üzerinde önemle durduğum söz ve eylem birliği, düşünce ve davranış biriliği, burada bir sınamadan geçecektir. Bu açıdan hepinizi büyük bir sorumluluk bekliyor. Evet, bu üç büyük etkinlik üzerinden sözü tüketmiş, üzerine de anlaşmış görünüyoruz. Sözün bittiği yerde pratik başlar. Bundan böyle aslolan pratiktir, yaptığımız değerlendirmelerden hareketle nasıl davrandığımız ve ne yaptığımızdır.

Dönemi, partinin sorunlarını, bunların çözümlerini ve önümüzdeki görevleri, çok yönlü olarak tartışıp değerlendirdik. Bütün bu konularda anlaştık. Bir hattımız ve planımız var, bir yönelimimiz ve bu çerçevede önceliklerimiz var. Geriye davranmak kalıyor ve davranmak üzere de alanlarınıza dönüyorsunuz. Pratik sürecin kendisi ve bunun sonuçları, söz ve eylem birliği ve tutarlılığı konusunda bizi sınamadan geçirecektir. Eğer bu sınamadan başarıyla çıkarsak, bu partiye apayrı bir güç kazandıracaktır. Ben bununla yalnızca maddi sonuçlarıyla ortaya çıkacak gücü kastetmiyorum, o zaten dolaysız olarak

çıkacaktır. Yanısıra bu parti daha ileri düzeyde bir özgüven de kazanacaktır, moral açıdan güçlenecektir. Demek ki, bazı sorunlar iyi düşünülür, onlara anlamlı müdahaleler yapılabilirse, sonuç da alınabiliyor dedirtecektir partimize. Bu tür müdahaleleri, bu hazırlıklı davranmayı, buna da partinin daha geniş güçlerini katma sorununu, daha bir ciddiyetle ele alacaktır partimiz. Ve dolayısıyla sonraki evreye de bunun imkanlarıyla girecektir.

Bu nedenle de, önümüzdeki iki yıllık süreci çok iyi kullanmak çok büyük bir önem taşıyor. Bu sınavı başarıyla veremezsek, ki bunu bu etkinlik sırasında birkaç kez yineledim, bu partinin moral dengelerini sarsmış oluruz. Böylece bu partide bir özgüven sorunu yaratırız. Bu partide ne yapsak ilerleyemiyoruz duygusu yaratırız, ki bu çok tehlikeli bir duygudur. Buna mahal vermenin hiçbir anlamı yok.

Biz söz ve eylem birliği tutarlılığı içerisinde davranırız da bizi aşan engeller ve sorunlar çıkar. Biz bunu sorun etmeyiz, bunun sonuçlarını cesaretle ve yüreklilikle karşılarız, kolayca da telafi ederiz. Soruna dönüşecek olan, kendine inancını kaybetmektir, kendi tutarlılığına inancını yitirmektir. Söylüyoruz ama havada kalıyor dedirtmektir kendi hakkında. Bunu kendimizi hakkında deme durumuna düşersek çok zor durumda kalırız. Bizi zaten hiç de karşıdan gelen saldırılar değil fakat hep de kendi içimizdeki zayıflıklar yordu. Özgüvenimizi bu zedeledi, hızımızı bu kesti.

Karşıdan gelen saldırılarsa bizi yalnızca bilemiştir. Bu saldırıların ciddi fiziki sonuçlar yarattığı durumlarda bile, bu bizde yeni düzeyde bir direnme ruhuna yolaçmış, moral kamçılanma yaratmıştır. Kuruluş Kongresi'ni izleyen günlerde bunu yaşadık, sonucu hepimiz biliyoruz. Yürekli bir şiar yükselttik, "Devirmeyen darbe güçlendirir!" dedik ve gerçekten de bu süreçten yeni bir düzeyde güçlenerek çıktık. Hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar güç ve siyasal etki alanı kazandık. Biz bugün her bakımdan daha ileri bir noktadayız, her bakımdan ama. İdeolojik-politik kavrayış bakımından, politik deneyim bakımından, insan malzemesi bakımından, örgütsel düzey bakımından, örgütsel deneyim bakımından, sınıf içinde alınan mesafe bakımından, sol içindeki prestij bakımından, özetle her bakımdan.

Bu anlaşılır bir sonuçtur. Çünkü orada sözkonusu olan, karşıdan gelen sert bir darbeydi. Ama tam aynı dönemde, o sorunlara ve sonuçlara yol açan iç zaafiyetler de bizi fazlasıyla eziyordu. Kaldı ki biz, iç zayıflıklarımızın bizde yaratabileceği yıkıcı etkiyi bile düşman darbesinin yarattığı sonuçları göğüsleme bilinci ve azmi sayesinde dengeleyebildik. Dikkatimizi düşman darbesi karşısında ayakta kalmaya verdik, onu önplana aldık. Bu da bize moral bir güç kazandırdı, ayakta kalmak iradesi kazandırdı.

Şimdi ama bu dönemde, meseleler bu kadar açık ortaya konulmuş, tartışılmış, netleştirilmişken, pratik bir tutarlılık gösterip dolayısıyla sonuç ortaya çıkaramazsak, tekrar ediyorum, bu partinin dengesini etkiler. Kuşkusuz yıkmaz, kuşkusuz sersemletmez, ama sonuçta etkiler.

Buna bu nedenle hepimiz büyük bir ciddiyetle, tam bir sorumluluk duygusuyla yaklaşalım. Herşey o zaman çok daha iyi, çok daha güzel olur ve biz de davaya başarıyla hizmet etmenin o eşsiz mutluluğunu yaşarız. Çünkü hepimiz ciddi devrimcileriz, bir davaya kendimizi adamışız, herşeyi bir yana bırakarak bu partide profesyonel devrimci kadrolar olarak devrim mücadelesi veriyoruz. Bu mücadeleyi bilerek, bilinçli bir biçimde yürütüyoruz. Bu değerli bir emektir, bir sonucu olsun istiyoruz. Oyun oynamıyoruz, her zaman ciddiye alıyoruz parti olarak davamızı. O zaman işte bu doğrultuda mesafe almak da bizi fazlasıyla mutlu edecektir, daha da güçlendirecektir, herşey daha iyi olacaktır.

(...)

EKİM

Bahar süreci ve kitle çalışması üzerine

Yeni bir bahar dönemi içerisine girmiş bulunuyoruz. Önümüzde yoğun ve birbirini takip eden bir dizi gündem var. 8 Mart'la başlayan ve içiçe geçerek birbirini takip eden bahar gündemleri üzerinden başarılı bir kitle faaliyeti yürütmek, partinin önüne koyduğu çok yönlü hedefler doğrultusunda yol alabilmenin önemli bir ayağını oluşturmaktadır. Öyle ki, bu bahar dönemi parti çalışmamızın çok yönlü sınanacağı bir yerde durmaktadır.

Dolayısıyla kısa sayılabilecek bir süreç içerisinde bir dizi alanda somut kazanımlar elde edebilmenin yolu, öncelikle politik kitle faaliyeti ekseninde yakalanacak başarı ile dolaysız bir ilişki içerisinde olacaktır. Bir başka ifadeyle, bahar dönemi üzerinden ortaya konulacak toplam kitle çalışması pratiği, yeni dönem hedeflerimizin kazanılmasında önemli bir yer tutacaktır.

Kitleleri kazanmayı hedefleyen bir pratik

Bahar sürecinde yürüteceğimiz faaliyet üzerinden partimizin çeperinde anlamlı bir genişleme yaratabilmek, bunu en başta sınıf faaliyeti üzerinden başarabilmek, tüm faaliyet alanlarının önünde duran önemli bir görevdir. Bunun yolu ise sınıf ve emekçi kitleleri kucaklayan bir faaliyet düzeyi ortaya koymaktan geçmektedir.

İçerisinden geçilen süreç buna belli olanaklar da sunmaktadır. Zira geçtiğimiz dönemlerde hayata geçirilen kapsamlı yıkım saldırılarının kitlelerin yaşamında doğrudan sonuçlar üretmeye başladığı, buradan hareketle hoşnutsuzluğun tepkilere dönüşme potansiyelinin çoğaldığı bir dönemden geçiyoruz. Buna örnek GSS saldırısıdır. Sağlıkta yıkım programı sermaye tarafından adım adım hayata geçirilmekte ve her adımında kitlelerin karşısına yeni problemler çıkarmaktadır. Bu ve benzeri gelişmelerin önümüzdeki süreçte sık sık gündeme geleceğinden kuşku duymamak gerekiyor. İşte UİS adı altında gündeme getirilen sosyal ve iktisadi yıkım programı da adım adım işletilmekte, emekçi kitleler bunun sonuçları ile parça parça yüzleşmektedir. Bir başka somut olgu ise artan baskı ve devlet terörü gerçeğidir. Azgın kapitalist sömürüyü tamamlayan bir süreç olarak sistematik baskı ve devlet terörü kesintisiz bir şekilde ve tüm somutluğu ile kitlelerin yaşamında sonuçlarını üretmektedir.

Bahar dönemini tüm bu saldırıların bütünlüğü içerisinde ama somutluğu ile kitle çalışmasına konu edilmesi, bu eksen üzerinden kitlelerin hoşnutsuzluğunun örgütlenmesi, önemli bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Burada asıl önemli halka, bir kez daha çalışmanın yaratıcı bir şekilde yerelleştirebilmesi noktasıdır ve sorumluluklar çerçevesinde vurgu partinin yerel örgütlerinedir.

Bahar dönemi üzerinden ifade etmek gerekirse, yöntemsel olarak yerellerde yürütülecek kitle faaliyeti elbette "en geniş işçi ve emekçi kitlelerini kucaklayacak" bir çerçevede ele alınmalıdır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus çalışmanın salt "araçların kullanımı" çerçevesine sıkıştırılmamasıdır. Elbette parti materyallerinin böylesi bir süreçte etkin ve yoğun kullanımı, güçlü bir propaganda-ajitasyon, faaliyetin önemli bir ayağını oluşturmaktadır. Bu açıdan yukarıdaki vurgu bir yanılsamaya yol açmamalıdır. Burada önemli olan kitle çalışmasının bu sınırlara takılıp takılmadığı, ötesine geçilip geçilemediğidir.

Bu açıdan faaliyet içiçe geçen halkalar şeklinde, bir başka ifadeyle en dar alandan, yani hedef fabrikalardan başlayarak genişletilerek planlanmalı ve yürütülebilmelidir. Yerellerde faaliyet planlanırken, en başta fabrika çalışmaları üzerinden hareket edilmeli, ardından bunu tamamlayacak şekilde diğer halkalara geçilmelidir. Ama bir kez daha hatırlatmakta fayda var; özellikle bahar süreci gibi bir dönem içerisinde bunların hiçbirisi ötekine feda edilmemeli, biri diğeri adına zayıflatılmamalıdır.

Planlı ve hedefli bir faaliyet

Kitle çalışmasında sonuç elde etmenin birinci koşulu, faaliyetin somut hedeflere dayanıyor olmasıdır. İkincisi ise bu hedefler üzerinden planlı bir çalışmayı hayata geçirebilmektir. Yani toplamında derinlemesine ele alındığında, faaliyetin hiçbir boyutunda ve genişliği üzerinden değerlendirildiğinde ise hiçbir alanında boşluk bırakmamak başarının en temel halkalarıdır.

Genelde politik kitle faaliyetinin sonuç üretememesinin gerisinde bu iki yön üzerinden gündeme gelen belirsizlikler, kendiliğindencilik ve rutin yaklaşımlar yer alıyor. Bu yönüyle en başta yerel parti örgütleri süreç boyunca politik faaliyeti döne döne masaya yatırmalı, faaliyetin her adımını gözden geçirmeli ve müdahale gerektiren yerleri tespit edip büyük bir inisiyatifle sürece dâhil olabilmelidir.

Planlı çalışma denetim demektir. Faaliyetin bir rotaya sahip olması ve buradan yaşanan sapmaların daha rahat görülebilmesi demektir. Dolayısıyla bahar süreci şimdiden tüm parti örgütleri tarafından somut bir planlamanın konusu haline getirilmeli ve bu konuda tam bir bilinç açıklığı ile sürece yüklenilmelidir. Başarının yolu büyük oranda böylesi bir çalışma ile açılacak, faaliyetin gelişim seyri çok daha istikrarlı olacaktır.

Olanakların güce, güçlerin niteliğe dönüştüğü bir çalışma!

Bahar dönemi kitle faaliyeti üzerinden ifade edilmesi gereken bir başka nokta ise, mevcut birikimin büyütülmesi ve ileriye çıkarılması sürecidir. Böylesi dönemlerde tüm güçler bir adım daha ileri taşınmalı, hiçbir olanak ve ilişki boşa çıkarılmamalıdır. Zira seferberlik böylesi bir şeydir. "Savaşın kazanılması" için tüm güç ve olanakların sürece dâhil edilmesidir.

Böylesi bir yüklenme süreci mevcut olanakların önümüzdeki dönemin güçleri haline gelmesine vesile olacak, dahası yeni imkânların kapılarını aralayacaktır. Kaldı ki siyasal yaşamın seyri böyle ilerlemekte, süreç düz bir çizgi üzerinde değil sıçramalı olarak gelişip şekillenmektedir. Burada sorun sürecin gerekliliğine uygun halkaları yakalayabilmek ve bunları doğru bir şekilde değerlendirebilmektir. Rutin bir kitle faaliyeti üzerinden bu asla başarılamaz. Dinamik, gözünü çalışmanın ya da nesnel süreçlerin yarattığı olanaklara dikmiş, bu olanaklardan en doğru bir şekilde yararlanmaya bakan bir ruh ve pratik tutumla ancak bunu başarabiliriz.

Salt koşuşturan değil ama sonuç üreten, bunları birikime dönüştüren bir çalışma tarzı niteliksel gelişimin de önemli bir koşuludur. Böylesi süreçlerde çoğu zaman işin bu tarafı gözden kaçırılabiliyor ya da "yoğunluklar" üzerinden niteliksel gelişim süreci perdelenebiliyor. Oysa ki sürecin en kritik halkası budur ve çoğu zaman politik kitle faaliyetinin bir sonraki döneme geriye bıraktığı en önemli birikim nitelik planında ortaya çıkarılan kadarı oluyor. Dolayısıyla kitle çalışmasının her aşamasında işin bu yönü titizlikle gözetilmeli, bu yönlü sonuçlar genel ve soyut değerlendirmelerin ötesinde ele alınabilmelidir. Ancak böylelikle olanaklar güce, güçler niteliğe dönüşebilir.

Bir kez daha altını çizmek gerekirse, bu dönem boyunca "herkesi bir adım öne çıkarmayı" başarabilmeliyiz. Bunun koşullarını yaratmakta parti olarak büyük bir çaba içerisinde olmalı, dikkatli ama cüretkâr davranabilmeliyiz.

Kitle çalışmasında devrimin olanakları ve gücü ile buluşabilmeliyiz!

Parti olarak dünyanın içerisine girdiği

süreci bilimsel bir yaklaşım üzerinden ve açık bir bilinçle tanımlamış bulunuyoruz. Bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemi! Evet, dünyanın içerisine girdiği bu dönem giderek kitlelerin sosyal ve toplumsal pratiği ile de doğrulanmakta, olayların seyri döne döne partinin tespitlerini haklı kılmaktadır.

O halde komünistler olarak dönemin görev ve sorumlulukları üzerinden kitle çalışmasını ele almalı, yaşanan son gelişmeler ve olgular ışığında döne döne pratiğimizi sorgulayabilmeliyiz. Zira devrimin olanaklarının giderek kitlelerde mayalanmakta olduğunu ifade ettiğimiz, dünyanın çeşitli yerlerinde yaşanan gelişmeler bunu tartışmasız bir şekilde doğrulamaktadır dediğimiz bir aşamada, devrimci partinin tarihsel önemini öne çıkardığımız bir dönemde, kitle çalışmasının mahiyeti de ona göre şekillenmek durumundadır. Bugün komünistler olarak dünyanın içerisine girdiği sürecin ihtiyaçlarına yanıt verecek bir kitle çalışması pratiğini önümüze almak, geride kalan yılların bu yönlü devrimci eleştirisi üzerinden hareket etmek, her türlü rutini kırıp atarak devrime hazırlanmak sorumluluğu ile karşı karşıyayız.

Devrimin bütün imkânları sınıf ve emekçi kitlelerin bağrında fazlasıyla bulunmakta, dahası bu olanaklar tarihsel olarak içerisine girmekte olduğumuz dönem itibarıyla çok daha olgunlaşmaya başlamaktadır. Devrimin partisi tam da bu olanaklarla buluşabildiği ölçüde büyür, gelişir ve bütün bir harekete önderlik edebilecek düzeye ulaşır. Bizler de kitle çalışmamızı büyük bir cüret, yaratıcılık, inisiyatif ve devrimi örgütleme bilinci üzerinden ele almalıyız. Zira biz devrime hazırlanan bir partiyiz. Biz devrimin partisiyiz.

Önümüzde uzanan bahar süreci boyunca yürütülecek olan kitle faaliyetini bu bakış ve ruh haliyle, bu bilinç ve kararlılıkla, buna uygun bir tempo ve inisiyatifle hayata geçirmeliyiz.

Kültür-sanat çalışmaları...

(Baştarafı s.29'da)

olarak işçi ve emekçilerle buluşturmanın ötesinde, bu özgün alanı sınıf hareketi ile buluşturabilmektir. Sınıf devrimcileri olarak bu alandaki kendi çalışmalarımızı sınıf hareketi ile buluşturmak işin bir yanı iken, harekete geçen, örgütlenme ve eylem içerisinde olan işçilerin sanatsal-kültürel çalışmaların parçası haline getirilebilmeleri işin diğer yanıdır. Deneyimlerimiz göstermektedir ki, eylemli sürece giren işçiler -bizden ve birçok kurumdan bağımsız olarak- çeşitli sanatsal üretimleri, o hareketli sıcak atmosfer içinde ortaya çıkarmaktadırlar. İşte bu bizim yakalamamız gereken bir noktadır. Ama nasıl ki bir eylem veya direniş patlak verdiğinde, hazırlıksızlık nedeniyle eylemi yönetmede zorlanmalar yaşanıyorsa, kültür-sanat alanından da durum aynıdır. Bir direniş-eylem başlar, işçiler şiirler yazar, şarkılar-türküler söylerler. Eğer sınıf devrimcilerinin alana yönelik bir hazırlığı yoksa, seyretmekten öteye geçemezler.

Kültür-sanat çalışmamıza yönelik birimlerimiz bu alana yönelik sorunları ve eksiklikleri önüne çekmelidir. Her bir kolektifimiz ayrıntılı planlamalar yapabilmelidir. Varolan çalışmaları daha profesyonel ele almalıdır. Bellli kültür-sanat dallarının ötesine geçemeyen birimlerimiz diğer dallara yönelmeyi hedeflemelidir. (Fotoğraf sanatı, kısa film, resim, şiir, vb...)

Bu alandaki çalışmalarımızı yürütürken, burjuvazinin işçi sınıfı ve emekçileri bin bir türlü araçla nasıl etkisi altına aldığını aklımızdan çıkarmamalıyız. Çalışmalarımızı ciddi bir şekilde irdelemeli, bir sınıf devrimcisine yakışacak ciddiyetle bu alana gereken ilgiyi göstermeliyiz. Bu alanın güçlerimizin gelişimi noktasında önemli bir işleve sahip olduğunu da bilince çıkarmalıyız. Kültür-sanat çalışması ile kültür-sanat kurumlarımızı birbirinden ayırarak bu tartışmayı yürütmeliyiz. Zira konunun kültür-sanat kurumlarımızın dışında da gündeme alınabilmesi gerekiyor.

K. Yusuf

Parti Okulu Habip Gül Devresi... / 2011

Sınıf çalışmasının sorunları-1

Cihan: Gündemimizde sınıf çalışmasının sorunları var, bunu tartışma konusu olarak ele alıyoruz. Yaptığımız herşey sonuçta başarılı bir sınıf çalışmasını gerçekleştirebilmek amacına yönelik. İdeolojik eğitim, kadrolaşma, sağlam bir örgüt, olanaklar, bütün bunlar sonuçta sınıfı devrimcileştirme çabasına yönelik işler. Konunun dünya görüşü içindeki yeri belli, ideolojik çizgimiz içindeki yeri belli, devrim stratejimiz içindeki yeri belli, taktik yönelimimiz içindeki yeri belli, parti anlayışımız içindeki yeri belli. Partimizin III. Kongre'sinin "Sınıf eksenli partiye geçiş!" hedefi ve çağrısı var. Bir mesafe aldık elbette, bir yere geldik. Artık sınıfla anılan bir hareketiz ve bu boşuna değil, bu alanda katettiğimiz mesafenin bir yansıması.

Bu kuşkusuz bu alanda mesafe aldığımızın bir göstergesi ama bu işin dıştan bakanlara görünen yönü. İçinden biz baktığımızda, belirgin bir yetersizlik içinde olduğumuzu da görüyoruz. Bunun dönemle, sınıf hareketinin gelişim düzeyiyle, başka bazı faktörlerle olan bağını bir yana koyuyorum, bunları bilinen veriler kabul ediyorum. Sonuçta bu veriler temeli üzerinde, yani dünyanın ve Türkiye'nin bugünkü koşullarında, sınıf mücadelesinin bugünkü düzeyinde ele alındığında bile, yürüttüğümüz sınıf çalışmasının henüz gerekli başarıyı sağlamadığı görülüyor. Zorladığımız ama bir türlü de aşamadığımız bir tür kısırlık var. Zaman içerisinde ilerlemeler var kuşkusuz ama bunların belli sınırları var. Bunlardan umulan yararın, kalıcı sonucun çok azını elde edebiliyoruz.

Bu neden böyledir? Buradaki sorun nedir? Biz neyi eksik bırakıyoruz, neyi fazladan yapıyoruz? Neyi göremiyoruz, neyi değerlendiremiyoruz? Konuyu çeşitli yönleriyle irdeleyip tartışmamız lazım. Pratik çalışmamızın sorunları burada sözkonusu olan ve bu sorunlara en yakın olan ise bizzat sizlersiniz. Dolayısıyla bu tartışmayı verimli bir biçimde ancak sizler yapabilirsiniz.

Ben isterim ki, yerel örgütler içerisinde yeralan, dolayısıyla böyle bir çalışmayı organize etmek, çekip çevirmek ve ilerletmek sorumluluğuyla yüzyüze olan insanlarımız, parti basınımızda döne döne sınıf çalışmamızın sorunlarını tartışabilsinler. Yazık ki böyle tartışmalar henüz gereğince yapılmıyor. Halbuki bu süreci hayatın içinde dolaysız olarak bizzat bu konumdaki yoldaşlar yaşıyorlar. Çok çeşitli sorunlarla bizzat onlar karşı karşıya kalıyorlar, paha biçilmez deneyimleri onlar yaşıyorlar. Sonuçta bir iş yapılıyor, planlamalara gidiliyor, pratik bir yönelime giriliyor, çeşitli araçlar kullanılıyor. Önümüzde de bir sınıf kitlesi ve onun belirli bir hareketi var. Bunun üzerine kadroların zengin bir gözlem ve deneyime sahip olabilmesi, bundan hareketle de basınımızda sürekli olarak sınıf hareketinin sorunlarını tartışabilmesi lazım.

Geçen gün içinizden bir yoldaş benden sınıf çalışmasının sorunları üzerine yakın zamanda *Ekim*'de yayınlanmış iki yazı talep etti, anlamlı ve işlevli yazılar olarak gördüğü için. İlginçtir, ikisi de sınıf çalışmasının pratik alanına göreli olarak uzak olan yoldaşlar tarafından, üstten, yani MK'dan yazılmış yazılar. Halbuki yerel kadrolar hayatın içinde, sınıf çalışmasının ve sınıfla ilişkilerin göbeğinde yer alıyorlar, bu sorunlarla doğrudan onlar yüzyüzeler. Ve bizim göremediğimiz sayısız zengin ve açıklayıcı ayrıntıyı onlar görebiliyor, bilebiliyorlar, dolayısıyla onlar değerlendirebilirler. Bu türden

yazıların da onlardan gelebilmesi gerekir.

Peki ama bu neden yapılamıyor? Ben herşeyden önce bu iş edinilmiyor diye düşünüyorum ve bunu gerçekten anlayamıyorum. Çalışmamız neden gereğince ilerlemiyor, neden istediğimiz ve hedeflediğimiz sonuçları alamıyoruz? Bunca emek veriyoruz da buna rağmen neden belli sınırlarda kalıyoruz? Belli fırsatlar yakalıyoruz da neden bunlardan kalıcı sonuçlar elde edemiyoruz? Bu kadar işçi ilişkilerine ulaşıyoruz da neden bunlardan gereğince kadrolaşamıyoruz? Örgütçü devrimci bir kadronun aklında bu ve buna benzer sorular hep olmalı ve o sürekli olarak bunlara yanıt arayabilmeli. Kendi organında döne döne bunları tartışabilmeli, partiye raporlarında bunlara düzenli biçimde yer verebilmeli, *Ekim*'e ve partinin öteki yayınlarına yazdığı yazılarda bunları ele alıp irdeleyebilmeli, sonuçlar çıkarabilmeli.

Aşmamız gereken sorunlarımızı, özellikle de çalışmada yaşadığımız tıkanıklıkları, hiçbir biçimde kanıksamamalıyız. Kanıksama en tehlikeli davranıştır. Biz hiçbir biçimde şu veya bu gidişata, belli bir biçimde tanımlanmış yönelime mahkum değiliz. Biz belirli bir anda bir yoldan gidiyor olabiliriz, oysa somut sürecin verileri üzerinden bakıldığında ola ki bu yolun bir yere gideceği yok, işte bunu zamanında farketmeyi başarabilmeliyiz. Ve buradan dönmeli, daha farklı bir yol tutmalı, bir başka çıkış aramalıyız. Sorunu sorun edinirsek, amacı da gözden kaçırmazsak, sonuçta bunu başarırız, doğru yolu buluruz. Amaç ne edip edip sınıf çalışmasında ilerlemek, fabrikalarda mevziler kazanmak, işçi hareketi içinde etki alanları yaratmak, işçiler içerisinde kadrolaşmak, giderek devrimci bir sınıf hareketi geliştirmek vb... Amaç buysa, bu amacı hiç akıldan çıkarmamak, herşeyi buna göre düşünmek, buna göre tartışmak, buna göre planlamak, buna göre de durum gerektirdiğinde değiştirmek gerekir.

Oysa hiç değilse ben bunu pek göremiyorum. Bir yönelime giriyor ve öylece gidiyoruz. Nereye gidiyoruz, nereye gidecek gibi görünüyor bu, gidecek mi gitmeyecek mi sorularını çok fazla sormuyoruz. Oysa bu soruları sorabilmek durumundayız, üstelik döne döne. Bir yerde aynı tonda, aynı biçimde, aynı verimsizlikte bir çalışma sürüp gidemez. Biz mutlaka kendimize bir yol açmalıyız, böyle söyleyeyim. Bir cangıla girdiğinizi düşünün, bir çıkış arıyorsunuz, ilerlemek istiyorsunuz, zaman içinde mutlaka mesafe almak istiyorsunuz. Nerden çıkış varsa, neresi kolaylık sağlıyorsa, neresi geçit veriyorsa, biz orayı bulmak, açığa çıkarmak ve oradan yürümekle yükümlüyüz. Bu büyük bir yaratıcılık gerektiriyor. Hayata devrimci bir bakış gerektiriyor. Kanıksamayı, buradan gelen tutuculuğu, tüketici rutini bir yana bırakmayı gerektiriyor.

Bunu siz yapabilirsiniz. Sizin yaptıklarınızla da biz yapabiliriz. Geçmişte, '90'ların başında içimizden çıkmış tasfiyecilik döneminde, bu konuda çok ilginç bir tartışma hatırlıyorum. Konu henüz sınıf çalışmasının sorunları değildi, daha geneldi ama sonuçta şöyleydi: Bir örgüt var, ortaya bir bakış koyuyor, uygulanmak üzere belli politikalar saptıyor. Bu politikaların eleştirel bir değerlendirmesinin geliştirilmesi, tabandan yukarıya yansıyacak bilgilere, katkılara, iletilen sorunlara, aktarılan deneyimlere sıkı sıkıya bağlı. Evet merkezi önderlik bir çizgi saptar, uygulanmak üzere. Ama sonuçta o çizginin değeri nedir, işlevi ve sınırları nedir, başarı şansı nedir, bu soruların yanıtı hayatın içinde ortaya çıkar. Kadro bunu görür, yakalar, deneyimleri ve çeşitli sorunları partiye iletir. Bu iletilmiş bilgiler, ortaya çıkmış yeni deneyimler, yeni sorunlar üzerinden hareketin önderliği yeni değerlendirmeler ortaya koyar, yeni yollar tanımlar, yeni yönlendirmeler yapar.

Bu, yukarıdan aşağıya ve aşağıdan da yukarıya bu karşılıklı etkileşim, mutlak biçimde olmalıdır. Bu böyle olmadığı sürece, tek yanlı olarak bir hareketin önderliği döne döne daha ilerletici özgün politikalar üretemez. Hele de bu tür alanlarda. Bu Türkiye'de olayların genel gidişatı olsa olur, politika sahnesini dikkatle izlersiniz ve sürekli biçimde yeni değerlendirmelerinizi mümkün mertebe isabetli biçimde yaparsınız. Kadroların aşağıdan katkısına ihtiyaç olmaz, buna gerek de duyulmaz. Ama bunlar partik çalışmanın sorunları, bizzat pratik hayatın sorunları. Bunlar üzerinden yerel kadrolar parti önderliğini düzenli olarak bilgilendirmek, beslemek

zorundadırlar. Önderlik organı da ancak bu durumda çalışmaya yeni bir düzeyde başarıyla yön verebilir.

Bizde, daha önce de konuşuldu, deneyimlerin toparlanması ve irdelenmesi alanında bir zayıflık var. Deneyimleri toparlamak ve irdelemek, deminden beri anlatmaya çalıştıklarımı, bu ve benzeri işleri yapmak demektir. Yapılan çalışmanın sonuçlarını döne döne ele almak, irdelemek, sonuçlar çıkarmak demektir. Gidişatı, imkanları, güçlükleri, özetle her türden sorunları düzenli izlemek demektir... Bütün bunları yakalayıp netleştirmek, çalışmanın kendisini bu çerçevede yenilemek, bu arada parti önderliğini bununla beslemek, çıkarılan sonuçları, edinilen deneyimleri partinin geneline yaymak, bütün bunları sürekli iş edinmek demektir.

Bu niye yapılmıyor, en azından gereğince yapılmıyor, bu soruyu yineliyorum. Bu niye yapılmıyor, buradaki sorun ne? Sorunun yanıtını sizler vereceksiniz. Yapan da yapmayan da sizlersiniz, sizler olacaksınız. Buradaki yoldaşların hemen tümü yerel örgütlerde yönetici konumdalar. Yerel alanları yöneten kadrolar olarak çalışmanın sorunlarıyla çok doğrudan yüzyüzedirler. Deminden beri bu niye yapılmıyor dediğim işleri yapacak olan bu kadrolar, somut olarak sizlersiniz. Yapmalısınız da. *Ekim*'e yazı için konu isteniyor bizlerden. Konu işte bütün bu sorunlar, hayatın içinde sayısız konu var... Önümüz tıkanık olacak, aylar hatta yıllar boyunca çalışacağız, buna rağmen çalışmada anlamlı bir ilerleme kaydedemeyeceğiz ya da çeşitli güçlüklerle karşılaşacağız ve yazı konusu bulamayacağız! Tutup bunlar yerine genel ya da soyut yazı konuları arayacağız!

Sınıf çalışmamızın bütün ayrıntılarında çok temelli bazı sorunlar saklı gerçekte. Bu pratik sorunlardan o denli temelli konular soyutlanabilir ki. Ama bu, bu gözle bakmayı ve bundan sonuçlar çıkarmayı gerektirir. Ben önemli bir sorun alanının alışılmışı, gidişatın kendisini kanıksamak olduğunu düşünüyorum. Tabii ki ikide bir plan değiştiremeyiz. Sonuçta izlenen çizgide ısrar denilen bir sorun da var. Evet ama, çalışmanın gidişatı içerisinde, bunun bir geleceği olup olmadığını anlama ihtiyacı ve yeteneği diye de bir sorun var. Bu gözle bakarsak zaten durumu anlarız ve ola ki, çalışma şimdi zorlanıyor ama sabredip soluğumuzu tutmalıyız, sonuçta bu bir yere varacak, deriz. İşte imkan, işte potansiyel, işte belirtiler, dolayısıyla da sabır deriz ve ısrarımızı sürdürürüz. Ya da ola ki durum gerçekten umut kırıcıdır, buna ilişkin ciddi işaretler vardır, tersinden bunu görürüz; bu böyle gidecek gibi değil der, başka bir çıkış yolu arar, yeni yollar ve yöntemler deneriz. (...) Bu gerçekte güçlü bir partinin temel bir özelliğidir de. Partide bu türden bir yaratıcılık, farklı kademelerde ortaya çıkan, çıkacak olan bu türden bir yaratıcı inisiyatif, bu partinin gerçek gücünün bir yansıması olacaktır, öyle sayılacaktır.

Sınıf çalışmasının pratik sorunları üzerine en anlamlı yazıları daha çok MK üyelerinin yazması, sanıldığının aksine iyi bir durum değil. Buradaki başarının genel bilgi ve deneyim birikimi ile bir alakası yok. Bu başarının gerisinde sorunu dert etmek var, üstünlük buradan geliyor. Biz sınıf alanında ilerlemek istiyoruz, ilerleyemiyoruz, ne yapıp da ilerleyebiliriz kaygısını güttüğünüz zaman, işte bir takım anlamlı öğeler içeren o türden yazılar çıkabiliyor ortaya. Olay tümüyle bu, işin sırrı bu.

Hepimiz bunu çok temel bir kaygı edinmeliyiz. Tamam, parti, örgüt, teori şu bu diyebiliriz, ama bunların hepsi hiç değilse şu aşamada tümüyle sınıfı devrimcileştirmek için. Çünkü devrim yolu buradan geçiyor, devrimin zaferi ancak bununla mümkün. Şaşmaz amaç devrim, devrimin zaferi. Buna giden yol ise buradan, sınıfı devrimcileştirmekten geçiyor. Burada el elde, baş başta kaldığımız sürece, devrim mücadelemiz de yerinde sayıyor demektir, sonuçta hiçbir şansımız kalmıyor demektir. Kendiliğinden patlar gelir, zaten öyle de gelir, bunu bir yana koyuyorum. Ama en iyi durumda yanıbaşımızdan geçer gider, bizim herhangi bir müdahale şansımız olmaz. Olabilmesi için, önden her bakımdan bir hazırlık şart. Bu, olmazsa olmaz koşuldur.

Bunları Kuruluş Kongresi'nde de enine boyuna tartıştık. O dönemde Türk Metal çetesinin ihanetine karşı koca bir metal isyanı başladı bir anda, 1998 Ekim'inde. Biz de

kongredeyiz ve tam da sınıf çalışmasının sorunlarını tartışıyoruz. Oturduk, bu durum üzerinden de konuyu ele aldık, bunun tutanakları yayınlandı. Patlamasına patladı da ama siz Bursa'nın metal fabrikalarında yoksanız, İzmir'in metal fabrikalarında yoksanız, patlasa ne olur ki! Siz ona üç günde yetişemediniz mi zaten geçip gidiyor. İyi ama eğer o güne kadar dışındaysanız, üç günde yetişebilme şansını nasıl ve nereden bulabilirsiniz ki? Oralarda bir yerlerde sizin önden bir hazırlığınız, bir tutamağınız, önden kazanılmış bir takım mevzileriniz olacak ki, on yer kaynaştığında o bir ya da birkaç mevzi üzerinden geriye kalan sekiz-on yeri de etkileyip sürükleyebilesiniz. 15-16 Haziran'da yaşanan bir bakıma budur, bir takım öncü fabrikaların çıkışı ve geriye kalanı ardından sürüklemesidir. Her yerde bir takım sağlam mevzilere sahip olabilmeliyiz. Seçilmiş hedeflere yoğunlaşmış çalışmayla hedeflenen de budur zaten.

***

Genele yönelik propaganda-ajitasyon faaliyeti ile seçilmiş hedeflere yoğunlaşmış çalışma arasındaki ilişki, daha çok da çelişki üzerine tartışmıştık daha önce. Politik bir parti tabii ki genele hitap eden bir politik propaganda-ajitasyon çalışması da yürütebilmelidir. Sonuçta siz topluma kendinizi ne kadar çok duyurursanız, seçilmiş hedeflere yönelik çalışmanızda da o ölçüde başarılı olma şansınız artar. Elbette ki böyle bir genel konumumuz olmalı. Ama bu sizin seçilmiş hedeflere yoğunlaşması gereken çalışmanızı zayıflatacak, zora sokacak biçimde de olmamalıdır. Bununla çeliştiği noktada aslolan, yoğunlaşan planlı çalışmadır. Çünkü kalıcı ilişkiler ve mevziler buradan, bu çalışmayla kazanılır. Bu nedenle ikisi arasındaki bağı doğru bir biçimde ele almak, aradaki dengeyi amaca uygun bir biçimde kurmak zorundayız

Parti öncesi dönemde, EKİM'in hemen tüm genel konferanslarında bu mesele çeşitli yönleriyle tartışılıp değerlendirildi. Örneğin *EKİM III. Genel Konferans Belgeleri* arasında yerel çalışma ile genel çalışma ilişkisi üzerine anlamlı bir bölüm de var. Sorun orada başlıca esasları üzerinden ortaya konuluyor. Hala da sorun esası yönünden orada ortaya konulduğu gibidir. (...)

Geçen gün burada bir yoldaş, tam da araçların kullanımı sorunu tartışılırken, bu sorunun rasyonal çözümü üzerine anlamlı bir görüş formüle etti. Bir partinin çalışmada gözettiği hedefler vardır, araçların kullanımı bu hedeflere uygun olmalı, ona hizmet etmeli, onun başarısına götürmelidir; onu zayıflattığı her durumda ise bu, kullanılan araçların, ya da onların kullanım biçiminin amaca uygunsuzluğunun bir göstergesidir, dedi.

Olay kabaca budur, bu bakışaçısı tümüyle doğrudur. Sizin planlı bir yöneliminiz olacak ve materyalinizi buna göre kullanacaksınız. Ölçüsüzce materyal kullanmak kendi başına marifet değildir; dahası, eğer yoğunlaşmanızı, planlı çalışmanızı zora sokuyorsa, amaca uygun düşmüyor demektir. Ölçüsüzce materyal kullanmaktan yaratmaya çalıştığınız etkinin sonuçlarını devşirecek gücü ve zamanı bulamıyorsanız eğer, burada ciddi bir sorun var demektir. Biz buradaki sorunu çözmek zorundayız. Genel propagandayı somut hedeflere dayalı çalışma ile uyumlu hale getirmek zorundayız. Dengeyi, o organik bütünlüğü doğru kurmak zorundayız. Amaç şaşmaz biçimde mesafe katedebilmektir, somut mesafe! Eğer fabrikalarda mevzi tutamıyorsanız, işçi ilişkilerinizi çoğaltamıyorsanız, işçiler içerisinde kadrolaşamıyorsanız, çalışma boşa kürek çekiyor demektir. Olur mu, onbinlerce bildiri dağıttık, binlerce afiş yaptık, herkes de bunları görüyor! demenin bir anlamı yok. Zira bu kendi başına bir şey kazandırmaz. Bu genel bir etki yaratır ama somut bir sonuç yaratmaz. Biz o genel etkiyi somut bir sonuca bağlayıp adım adım güç kazanmalıyız, ihtiyacımız olan şey bu. Kitle bağlarımız genişleyebilmeli, kadrolaşmamız nitel ve nicel yönden güçlenebilmeli, fabrika mevzilerimiz çoğalabilmelidir.

Bu açılardan çalışma halihazırda bir zayıflık içerisinde. Bu son bir yıl içerisinde katedilen ya da atılmış görünen yeni adımlara, yakalanmış görünen yeni fırsatlara rağmen bu böyle. Aylar boyu sürüklediğiniz bir işçi direnişi size bir hava katabilir, sesiniz ta Avrupalar'da bile

yankılanabilir. Ama direnişi bittiğinde elinizde anlamlı bir şey kalmamışsa eğer, burada çok belirgin bir sorun var demektir.

(...)

Ufkumuzu genişletmemiz, hayallerimizi büyütmemiz gerekir. Küçük grup ruh halinden sıyrılmamız gerekir. Artık bir sınıf partisi duygusuyla davranalım, bunu tüm benliğimizde hissedelim, tüm davranışlarımızda sergileyelim. Düşünsel yapımıza bakıyoruz, programımıza bakıyoruz, politik değerlendirmelerimize bakıyoruz, yirmi yıl içerisinde tuttuğumuz soluğa bakıyoruz, yarattığımız değerlere bakıyoruz, bütün bunlar temel önemde üstünlüklerimiz. Biz de artık bunun verdiği yeni düzeyde bir moral güçle, buna dayalı bir özgüven ve buna uygun bir iddia ile hareket edebilmeliyiz.

Kadrolarımızı hiçbir hareketin kadroları ile kıyaslamıyorum. Bizim insanlarımız yeni bir kültürün insanları, temiz, samimi, inançlı ve kararlı devrimciler. Bu, bu partinin yarattığı kültürün, biriktirdiği değerlerin bir ürünü. Bu önemli bir kazanım. Bunu hiçbir biçimde bir kibre konu etmeyelim ama büyük bir özgüvenin dayanağı olarak da değerlendirmesini bilelim. Biz bu ülkede ve durgun bir tarihi dönemde yirmi yıldır soluğumuzu tutuyoruz, büyük bir emek sarfediyoruz. Politik ve moral bakımdan olmasa da fiziki bakımdan adeta yoktan varetmişiz. Devrimci bir birikimden, bir kültürden geliyoruz, ondan güç aldık, ondan beslendik ve bunu da her zaman açıklıkla dile getirdik. Ama fiziki anlamda neredeyse yoktan varedilmiş bir hareketiz, tam da varolan bir dizi hareketin yok olup gittiği, tükenip tasfiye olduğu bir evrede üstelik.

Bunları niye söylüyorum? Biz sınıfın öncü partisi, dolayısıyla sınıfı kucaklaması gereken parti bilincine, ruhuna, özgüvenine, iddiasına sahip olmalıyız. Söylemden öteye bizi tepeden tırnağa kaplayan bir duygu, düşünce ve davranış olmalı bu. Sarı ya da pembe sendikacının karşısına böyle çıkmasını bilelim, kapitalistin karşısına böyle çıkmasını bilelim, öteki sol çevreler karşısında böyle durmasını bilelim. Tekrar ediyorum, bunun kibirle bir alakası yok, bu hak edilmiş doğal bir kimlik bizim için, öyle olmalıdır. Mesele kaba bir övünç meselesi değil fakat bu duyguyu derinden hissedebilmek ve buna göre davranabilmek meselesidir.

Bunca yılın birikiminden sonra artık bir dizi işçi direnişine önderlik edebilmek başarısı bizi hiçbir biçimde tatmin etmemelidir. Bunu önemseriz kuşkusuz, ama biz böyle nice direnişe pekala önderlik edebiliriz, etmeliyiz diye de düşünürüz. Başkan Mao'nun "enginleri fethetme ruhu" dediği duyguyu derinden yaşayabilmeliyiz. "Enginleri fethetme ruhu"na dayalı geniş bir bakışaçısıyla hareket edebilmeliyiz. Bunun ürünü zengin bir düşünce ve duygu dünyamız olmalı. Hedeflerimiz bu açıdan geniş olmalı. Yüklenmeliyiz ve mutlak biçimde mesafe almalıyız.

Kongreler yapıyoruz, ortaya bir takım şiarlar atıyoruz. Bunlar gerçekleştirilmek içindir. "Devrimci örgüt yaşamsaldır!" derseniz, ama aradan geçen birkaç yıla rağmen hala da devrimci örgüt sorununun sıradan yönleriyle uğraşmak durumunda kalırsanız, bu bir tutarsızlık olur. "Sınıf eksenli parti!" derseniz, ama aradan geçen iki seneye rağmen bu alanda anlamlı bir mesafe alamazsanız, bu bir tutarsızlık olur. Bu o kongrelerin anlamını, işlevini, misyonunu zayıflatır. Sonuçta parti bir hedef koymuş, o zaman herşeyi buna göre tartışacağız, buna göre planlayacağız, buna göre yoğunlaşacağız. Ve sonuçta koparıp alacağız, hedeflediğimizi başaracağız!

(...)

Evet, bu konuşma uzar gider böyle. Ama önemli olan sizin söyleyecekleriniz, önemli olan birlikte yapacağımız tartışma. Sınıf çalışması alanındaki güçlüklerimiz gerçekten neler? Neden bunca emeğe rağmen bu denli zayıf kalabiliyoruz? Elbette, katettiğimiz bir mesafe var. Bunu dost düşman önünde vurguluyoruz da. Biz yirmi yıldır soluğumuzu tutuyoruz, sınıf içinde çalışıyoruz, bir biçimde temel de tuttuk, bunun altını kalınca çiziyoruz, çizmeliyiz de. Ama içimize döndüğümüzde, bunca emeğe ve yoğunlaşmaya rağmen ve bunca yılın ardından neden hala çalışmamızın böyle zayıf kaldığını da sorgulamalıyız. Bu gerçeği açıklıkla görmeli, nedenlerini anlamaya ve bir an önce aşmaya bakmalıyız.

*(Tartışmanın sonraki iki bölümüne **www.tkip.org'dan** ulaşılabilir...)*

Devrimci örgütlenme faaliyetinin temel bir öğesi...

Propaganda çalışması

Günün sınıf mücadelesi şartları düşünüldüğünde, partimiz kitle çalışması alanında önemli bir kapasiteye sahiptir. Faaliyetimiz politik muhteva, süreklilik, yaygınlık, araç çeşitliliği vb. açılardan incelediğinde, bu kapasite daha iyi görülebilir. Bu kapasiteye rağmen faaliyetimizin örgütlenme alanındaki sonuçlarının sınırlı kalması en çok tartıştığımız konulardan biridir. Sınıf ve kitle hareketinin geri durumu, örgütsel sorunlarımız, bu sorunlarla bağlantılı ancak onu aşan bir muhtevaya da sahip olan kadrosal yetersizliklerimiz, bu sınırlı sonuçta en belirleyici faktörlerdir. Ancak faaliyet kapasitemiz ile elde ettiğimiz sonuçlar arasındaki açı sadece bu faktörlerden kaynaklanmamaktadır. Kitle çalışmamız içerik, biçim, araç ve yöntem, vb. açılardan da belli zayıflıklar taşımaktadır.

Nitekim bir bütün olarak parti bu sorunu bir yandan yukardaki faktörlerle bağlantısı içinde ele almakta, ama öte yandan da her bir sürecin ve dönemsel pratiğin yarattığı deneyimi kendi içinde değerlendirmeye çalışmaktadır. Özelikle son dönemde daha ağırlıklı olarak parti basınında kendini yer bulan "kitle çalışmamızın sorunları" başlığı böyle bir çabanın yansımasıdır da.

Bu başlık altındaki tartışmalarda üzerinden en fazla durulan konulardan biri propaganda-örgütlenme ilişkidir. Ancak bu ilişkinin her zaman tüm kapsamıyla kavranabildiğini söylemek zordur. Hedefsiz, zayıf ve dağınık propaganda faaliyetine duyulan tepki yer yer propagandanın öneminin yadsınmasına yol açabilmektedir. Oysa propaganda ve ajitasyon devrimci örgütlenme çalışmasının üstünde en fazla durulması gereken saç ayaklarından ikisidir.

Propaganda-örgütlenme ilişkisi

Marksist yazında, özelikle de bolşevik gelenekte, belli yanlarıyla birbirinden ayrılmış olsa da propaganda ve ajitasyon çalışması bir bütündür. Temel işlevlerinden ve bu işlevlerin daha iyi kavranmasını sağlamak için yapılan ayrımlardan yola çıkarak, "propaganda aydınlatır" "ajitasyon eyleme çağırır" türü kaba yaklaşımlar eksiklidir. Kitlelerin doğrudan siyasal iktidarı hedeflediği kalkışma dönemleri haricinde devrimci propaganda faaliyeti, örgütlenme ve devrimci bilincin geliştirilmesi sorunlarına yoğunlaşır.

Kuşku yok ki kitleler esasta kendi özdeneyimleri üzerinden eğitilir ve bilinçlenirler. Eylem bu sürecin en dönüştürücü öğesi olarak rol oynar. Ancak bilindiği üzere bu bilinç ve dönüşümün sınırları bellidir. Devrimci faaliyet ise siyasal bilinç kazandırmaya odaklanır. Güncel olanı teorik bir perspektifle ele alan, bunun üzerinden "temel siyasal ve sınıfsal gerçekleri ortaya koymayı hedefleyen", üstünde yeterince düşünülmüş, hazırlıklı ve kendini doğru bir dil üzerinden ortaya koyabilen bir propaganda faaliyeti olmadan, bu başarılamaz.

Partimiz böyle bir faaliyet için ciddi avantajları sahiptir: Öncelikle, bütünlüklü bir dünya görüşüne ve buna dayanan devrimci bir programa sahiptir. İkincisi, bu dünya görüşünü ve programı kitlelerle buluşturmayı her şart altında sürdürebilecek illegal örgütsel bir zemine dayanmaktadır. Üçüncüsü, yıllardır kesintisiz bir tarzda süren bir faaliyetin ürünü olan azımsanamayacak bir pratik deneyimi vardır. Ve son olarak,

başta merkezi yayınlar olmak üzere bir dizi değişik aracı bir arada kullanabilmektedir.

Tüm bu avantajların ürünü olarak propaganda düzeyimizle sol hareket içerisinde ayrı bir yerde durmaktayız Ancak bunun böyle olması, yeterince güçlü ve amaca uygun propaganda yapabildiğimiz manasına gelmemektedir. Özellikle devrimci propagandanın güncel gelişmelere uyarlanıp, iktisadi, siyasi ve sosyal her türden gelişmenin "siyasal ve sınıfsal temel gerçeklerin açıklanmasına" bağlanmasında, değişik konu ve gelişmelerin "iç bağlantılarının kurularak bir bütün olarak devrimci bir perspektifle ortaya konulmasında" ve en çok da bunların "hergünkü siyasal faaliyetimize sistematik olarak yedirilmesinde" belirgin bir zorlanma yaşanmaktadır. Bu zorlanmanın aşılmasında merkezi yayın organlarımıza ve bu yayın organlarından beslenerek gündelik çalışmayı örgütlemesi gereken yerel örgütlenmelerimize özel bir rol düştüğü açıktır.

Merkezi yayın araçları ve propaganda

Merkezi yayın organları partinin propaganda-ajitasyon ve örgütlenme çalışmasının yönlendiricisi ve taşıyıcısıdır. Merkezi yayın organlarının sözkonusu alanların hangisine ağırlık vereceği, döneme, sınıf mücadelesinin mevcut durumuna, yaşanan pratik sürece ve partinin içinden geçmekte olduğu gelişme aşamalara göre farklılaşabilir. Ama bu durum merkezi yayın organlarının *"kolektif örgütçü, propagandacı ve ajitatör"* olduğu gerçeğini değiştirmez.

Yayın organları propaganda çalışması için önemli imkanlar sunarlar. Her türlü siyasal, iktisadi ve sosyal gelişme ışığında en genel devrimci gerçekleri tekrar tekrar işlerler. Güncel gelişmeler ışığında kitleleri ama özellikle de onların öncülerini aydınlatıp eğitmenin temel araçlarıdırlar. Fakat yalnızca kitlelerin ve öncülerinin aydınlatılıp eğitilmesinde değil, aynı zamanda kadroların gündelik faaliyette ihtiyaç duyacakları politik donanımın sağlanmasında da önemli bir misyon üstlenirler. Gündelik kitle çalışmasında hangi konuları ele alması gerektiğini ve bunların nasıl ele alınabileceğini gösterirler.

Bugün partimiz bir dizi merkezi yayın organına sahiptir. Bu yayın organları içerisinde konumuzla en bağlantılı olanı PYO'dur. PYO, taşıdığı bazı önemli yetersizliklere rağmen propaganda faaliyeti için önemli olanaklar sunmaktadır. Her türlü siyasal ve toplumsal gelişmenin nasıl ele alınması gerektiği noktasında önemli açıklıklar sağlamakta, veriler sunmakta, bazen ayrıntıya varacak bir içerikle siyasal çalışmada öne çıkacak temel başlıkları ortaya koymaktadır.

Ancak alan çalışmalarımızın bundan yeterince faydalandığını söylemek güçtür. PYO'nun ortaya koyduğu propaganda gücü ve düzeyinden gereğince yaralanamamak, bunu gündelik sınıf çalışmamızda etkin bir silaha çevirememek, mevcut çalışmamızın önemli sorun alanlarından biridir. Bunda politik yayın organının taşıdığı eksikliklerin tabii ki rolü vardır. Ama esas neden PYO'yu temel bir propaganda-örgütlenme aracı olarak kullanmaktaki pratik zayıflıktır.

Devrimci propagandanın içeriği

Politik önderliğe dayalı bir çalışma tarzının en fazla yoğunlaşacağı konulardan biri devrimci propagandanın içeriği olmalıdır. Propaganda çalışmasında yaşanan yetersizliğin en önemli nedeni, yerel örgütlerimizin, sanıldığının aksine bu alana gereken önemi vermemesidir. Gerektiğinde yaygın bir propaganda faaliyeti örgütleyebiliyor olmak, sık sık merkezi materyal kullanmak, buna yerel materyallerin eşlik ediyor olması, değişik araçların kullanımında sağlanan yetkinleşme ve partinin son dönemde nihayet eylem

alanında da belirgin bazı adımlar atıyor olması, propaganda faaliyetimizin kendi içindeki sorun alanlarını gölgelemektedir. Örgütlerimiz kitle çalışmasında yaşadığı sorunları daha çok "araç, yöntem ve eylem" sorunu olarak tartışmakta, doğrudan propaganda-ajitasyon alanı ile ilgili olan "politik muhteva" sorunu üzerinde ise yeterince durmamaktadırlar.

Merkezi propagandanın hiçbir özgünleştirme ve alana uyarlama kaygısı duyulmadan kuru bir biçimde tekrarlanması ya da yerel çalışmanın iç gündemlerinin kendi içinde bir çalışmaya konu edilmesi sık sık karşılaşılan bir durumdur. Oysa, başarılı bir propagandanın en temel niteliği, değişik olgu ve süreçlerin iç bağlantılarını ortaya koyabilmek, kitlelerin farklı sorun, talep ve istemleri arasındaki bağları gösterebilmek ve bunları devrimci mücadeleye bağlayabilmekteki ustalığıdır. "Genel gündemler ile yerel gündemler arasındaki ilişkinin kurulması" ya da "genel politikaların özgünleştirilmesi" sorununda mesafe alabilmek için, her bir çalışma alanında bu çerçevede propagandanın somutlanması bir ihtiyaçtır.

Bu alandaki zaafiyet ilk bakışta yerel organ ve kadrolarımız niteliği ile ilgili bir sorun gibi görünse de, esasta politik önderliğe dayalı bir çalışma tarzının çalışmaya hakim kılınmasındaki yetersizliklerimizin ürünüdür.

Her türlü siyasal ve toplumsal gelişme çalışmamızın temel gündemi haline getirilmeden, bunun çalışmamızın yoğunlaştığı her bir alanda, hatta gerektiğinde her bir öncü işçi sahsında nasıl özgünleştirileceği yeterince tartışılmadan, ortaya konulacak bir pratiğin örgütsel sonuçlarının sınırı daha baştan bellidir.

Dünya ve Türkiye yeni bir döneme girerken, partimiz sınıf hareketi içinde sağlam ve kalıcı mevziler kazanmak, buradan toplum nezdinde hissedilir bir taraf haline gelmek amacını gütmektedir. Seçilmiş alanlara dayalı fabrika çalışmaları bu amaca ulaşmanın en önemli dayanaklarından biridir. Sınıf içerisinde bu türden mevziler yaratmak, tek başına seçilmiş alandaki işçileri iktisadi sorunları etrafında bir araya getirmek, onları bunun üzerinden eyleme çekmek ve mümkünse bu arada marksist eğitim vermekle sağlamaz. Kendi içinde gerekli ve çok anlamlı olan bu çabaya, genel siyasal ve toplumsal sorunların işlendiği bir politik propaganda-ajitasyon faaliyeti mutlak biçimde eşlik etmek zorundadır.

Partinin, hedefsiz, dağınık, yorucu propaganda tarzına dair eleştirilerinin ya da eylem alanındaki tutukluğa dikkat çekmesinin, propagandanın muazzam önemini gölgelemesi için hiçbir neden yoktur. Dönemsel taktiğimiz olarak öne çıkan seçilmiş alanlara yoğunlaşma yaklaşımı ise, propaganda çalışmasını zayıflatmayı değil, tersine onun niteliğini geliştirip belli alanlara yoğunlaştırmayı gerektirmektedir.

Örgütlenme alanındaki başarısızlıkta "propagandacılık" neden değil sonuçtur. Ve bu sonucun aşılması herşeyden önce propaganda faaliyetinin etkili ve amaca uygun bir içerik ve tarzda yapılabilmesiyle mümkündür.

Bu alandaki zayıflığı aşabilmek için her bir çalışma döneminde yürütülecek propagandanın içeriğine dair ayrıntılı tartışmalar yapılabilmelidir. Özellikle yerel önderliklere bu konuda önemli sorumluluklar düşmektedir.

Siyasal mücadele ve inisiyatifli yerel çalışma

Zor ve sancılı bir dönemden geçiyoruz. Siyasal mücadele koşullarındaki ağırlaşma, partinin omurgasını sağlamlaştırıp güçlendirmeyi acil ve öncelikli bir görev haline getiriyor. Daha farklı bir döneme adım atmaya hazırlandığımız bugünlerde, hem içinden geçtiğimiz sürecin nesnel-maddi zorluklarını, hem de kendi iç zorlanma alanlarımızı bir arada aşmak özel bir önem kazanıyor.

Parti bir dönemdir, toplam birikimini ve kazanımlarını güvencelemek, bunu mevcut omurgasını sağlamlaştırmanın güçlü dayanaklarına dönüştürmek yönünde yoğun, sistemli ve enerjik bir çaba harcamaktadır. Son dört yıl içinde bir dizi alanda atılan bu yöndeki adımlar, aynı zamanda bu çabanın güvencesini de oluşturmaktadır. Tüm bu adımların partinin niteliğini ve omurgasını güçlendirici bir rol oynadığı açıktır. Artık, bu birikim ve kazanımları partinin tüm bünyesine taşımak ve partiyi yukardan aşağıya daha donanımlı hale getirmek ve devrime hazırlamak gibi tarihsel bir görev ve sorumluluk var önümüzde.

Böyle bir görevin üstesinden gelebilmek, sağlam, nitelikli ve kararlı, tarihsel ve güncel konumunu ve misyonunu bilince çıkarmış kadrolara, yaratıcı, etkin, sistemli ve hedefli bir siyasal-örgütsel çalışmayı esas alan inisiyatifli yerel önderliklere/pratiklere dayanmayı zorunlu hale getirmektedir.

II. ve III. parti kongrelerinin gündemi olan bir dizi politik-örgütsel sorunu geride bırakmak, partiyi yeni ve daha ileri bir düzeye taşımak doğrultusunda ciddi ve yoğun bir çaba ve emek harcanıyor. Ancak buna rağmen hedeflere ulaşmada belirgin bir zorlanma yaşanıyor. Bu zorlanma bir döneme yayılacak gibi görünüyor. Kuşkusuz bugün gelişmenin farklı bir evresindeyiz. Bu sürecin kendi doğal seyrinin ürünü sorunlar/zorlanmalar mutlaka olacaktır, bu kaçınılmazdır. Ancak burada parti için asıl zorlayıcı olan, kendi maddi zeminimizden kaynaklanan, nitel-nicel açılardan yaşadığımız zayıflık ve yetersizliklerin ortaya çıkardığı sorunlardır. Bunlar geride bırakılmadığı bir durumda, partinin hedeflerine daha sağlam bir zeminde yürümesinin önünde ciddi bir engele dönüşme riski hep var olacaktır.

Bugün siyasal-örgütsel çalışmada kavranacak temel halka nitelik sorunudur. Bir dönemdir partinin gündeminde olan bu sorunu aşmaya yönelik yoğun ve anlamlı bir çaba sergilenmektedir. Niteliği güçlendirme ihtiyacı kaçınılmaz olarak belli açılardan "içe dönme"yi zorunlu kılmaktadır. Ancak "içe dönme" doğru anlaşılmalı, siyasal gelişmelere ve gündemlere etkin bir müdahale çabası ile birlikte, hedefli bir tarzda bunun güç ve imkanlarını, araç

ve zeminlerini örgütleme süreci olarak kavranmalıdır.

Niteliği güçlendirmek hedefine bağlı olarak genel siyasal faaliyeti "daraltan" ancak hedeflerde derinleşen ve yoğunlaşan bir yönelim, genel siyasal süreçlere ve gündemlere müdahalede bir zayıflığa dönüşmemelidir. Tersine genel siyasal süreçler ve gündemler ile yerel gündemler arasındaki ilişki her güncel durumda yeniden kurulabilmelidir. Bu aynı zamanda genel gündemler ile yerel gündemler/planlamalar arasındaki ilişkinin doğru bir temelde kurulması anlamına gelmektedir.

Bugün için kimi alanlarda bu açıdan bir zorlanma yaşanıyor olması anlaşılır bir durumdur. Zira yerel önderliklere dayalı inisiyatifli çalışma tarzı açısından yeni bir evreden geçmekteyiz. Dolayısıyla bu "yenilik" bir sürece yayılacaktır. Ancak bu geçiş süreci hızla tüketilmek durumundadır. Bu nedenle, bu durum anlaşılır olmakla beraber hiçbir biçimde meşrulaştırılmamalıdır. Bu açıdan yenilenmeye, güçlenmeye ve zayıf yönleri gidermeye ihtiyaç var. Bu, herşeyden önce anlayış ve pratik planında gerçekleştirilmek zorundadır. Bu alandaki zayıflık altedilmeden, ortaya konulan iddia ve misyonun taşıyıcısı güçler olarak kendi asli rolümüzü oynamamız da asla mümkün olamaz.

Genel siyasal faaliyete dayalı çalışma tarzını geride bırakmak açısından artık daha farklı bir pratiğin içindeyiz. Ancak geçmiş tarzın kazandırdığı belli alışkanlıklar, dar davranış kalıpları ve kimi olumsuz özellikler bir süre daha varlığını sürdürecektir. Yaratıcılığımızı ve inisiyatifimiz sınırlayan bu alışkanlıkları, dar kalıpları, vb.'ni hızla pratiğimizden söküp atacak bir kararlılıkla hareket etmeliyiz .

Olayların hızlandığı, gelişmelerin daha karmaşık bir hal aldığı bugünkü siyasal koşullarda yerel parti kadroları/organları temel gelişmeler hakkında, somut gündemler hakkında, sorunlar hakkında bir açıklık içinde olmalı, bu süreçleri büyük bir dikkatle izleyebilmeli ve siyasal faaliyet açısından çıkarılması gereken sonuçlara taşıyabilmelidirler. Olaylara, gelişmelere parti çizgisi, birikimi ve deneyimleri ışığında bakabilmeli ve bu temelde başarılı, yaratıcı ve inisiyatifli bir müdahale pratiği ortaya koyabilmelidirler. Dünün tarzı, alışkanlıkları, süreçlere etkin bir müdahale için merkezi müdahaleyi beklemeye dayalı anlayış ve pratik hızla geride bırakılmalıdır. Beklemeci, merkeze endeksli bir tutum bugünkü siyasal koşullar içinde öldürücü bir ruh haline ve elleri böğründe bekleme durumuna işaret eder. Zira olaylar ve gelişmeler her geçen gün hızlanıp karmaşıklaşıyor. Dolayısıyla beklemeci her tutum, buna dayalı davranış çizgisi siyasal yaşamdaki ataletin bir göstergesi ve inisiyatifli yerel önderlik tarzının/pratiğinin ortaya konulmasının ve geliştirilmesinin önündeki en büyük engelidir.

Son dönemde bir dizi siyasal gündem ve gelişmeye müdahalede yer yer yaşanan zayıflıklıklara bu gözle bakılmalıdır. Kuşkusuz faaliyetin niteliğinde düne göre belirgin bir farklılaşma sözkonusu. Yerel çalışmalarda bir değişim süreci içine girmiş bulunuyoruz. Birçok yerel çalışma alanı başarılı denebilecek pratikler sergilemektedir. Ancak bu durum işaret ettiğimiz zayıflıkları ortadan kaldırmıyor. Yerel örgüt inisiyatifini, yerel çalışma kavrayışı ve pratiğini ne kadar geliştirebilirsek, partinin stratejik hedeflerine doğru sağlam adımlarla yürüme çabasında da o denli başarılı bir süreci örgütlemiş oluruz. İhtiyaç olan budur.

Yerel önderliklere dayalı inisiyatifli çalışma tarzı sadece akan siyasal süreçlere etkili bir müdahale imkanı anlamına gelmemektedir. Bu temeldeki müdahale tarzı ve pratiği aynı zamanda merkezi önderlik planında ortaya çıkabilecek belli boşlukların doldurulması yönünden de güçlendirici bir rol oynayacaktır. Yanı sıra, başarılı bir yerel çalışma zemini örgütsel planda ortaya çıkabilecek güvenlik risklerini asgariye indirmenin de biricik güvencesi olacaktır.

Politik önderlik: Çalışma tarzında tayin edici halka

Partimiz, politik önderliğe dayalı çalışma tarzını partinin gelişip güçlenmesinde ve yaşanan bir dizi sorunun çözümünde yüklenilecek esas halka olarak görmektedir. Bu bakışla bir dönemdir politik önderliğe dayalı çalışma tarzını partinin tümünde hâkim kılmaya dönük sistematik bir müdahale çabası içerisindedir. Sıklıkla vurguladığımız inisiyatifli yerel önderlikler tanımlaması da bizler için, yerel önderliklerin bu çalışma tarzını bulundukları alanlar üzerinde ne kadar başarıyla uygulayabildikleri sorunudur.

Doğru çalışma tarzının, kadrolaşmadan sınıf çalışmasında somut mevziler kazanmaya, örgütsel güvenlikten illegal örgütsel temeli güçlendirmeye kadar her alanda bir manivela işlevi göreceği bir yerde, yerel organlarımızın bu konuyu derinlemesine kavrayıp içselleştirebilmesi, başarının olmazsa olmazıdır. Bunun içindir ki parti, gerek merkezi planlamalarla, gerekse de başta parti yayınları olmak üzere bir dizi araçla (partiye dönük raporlar vb.) konuyu sürekli gündemde tutmakta, sistematik müdahalesini sürdürmektedir.

Fakat tek başına bu müdahalelerin sonuç almak bakımından yeterli olmayacağı kimi güncel veriler üzerinden de görülmektedir. Zira sorunun asıl yaşandığı, dolayısıyla mesafe katedilmesi gereken alan bugün için yerel organlardır ve yerel yönetici organların her şeyden önce politik önderliğe dayalı çalışma tarzıyla neyin hedeflendiğine dair net bir bakışa, bu bakış doğrultusunda pratik bir müdahale hattına sahip olması gerekmektedir. İşte bu noktada kimi güncel veriler bu konuda yaşanan zorlanmayı, yerel önderliklerin politik önderliğe dayalı çalışma tarzını yeterince içselleştiremediğini ortaya koymaktadır.

Konuyu somutlamak gerekirse, kimi raporlar hala alanların durumu, çalışmanın ve kadroların sorunlarına dair parti merkezini sadece bilgilendiren bir çerçevede kaleme alınabilmektedir. Ya da gerçekleşen müdahalelerin soyut, genel geçer ifadelerle aktarımı yapılmaktadır. Oysa yerel yönetici organlar gelişmeleri veya sorunları nasıl bir politik yaklaşımla ele aldıklarını, hangi çözüm yollarını bulduklarını veya nasıl bir müdahale çabası içerisinde olduklarını, sonuçlarıyla birlikte tartışıp somut bir şekilde yazabilmelidirler. Basit aktarımlarla ve genel geçer ifadelerle dolu bir rapor, mevcut organın politik önderlik kapasitesindeki sınırlılığı ortaya koyarken, politik iradi müdahalenin zayıflığının da göstergesi olmaktadır.

Benzer bir zayıflık çeşitli örgütsel platformlarda yaptığımız tartışmalarda da karşımıza çıkabiliyor. Bir kadronun durumuna veya bir alanın sorununa ilişkin değerlendirmelerde, mevcut kişiyi veya durumu kabullenen ya da oradaki zayıflığı meşrulaştıran bir bakış yansıyabiliyor. Oysa yönetici organlarımız sorunun politik muhtevasını ortaya koyabilmeli ve çözümüne ilişkin de politik bir değerlendiremeye sahip olabilmelidir. Bu, değiştirip dönüştürme irade ve iddiasının da somut bir göstergesi olacaktır.

Tek başına sorunu tanımlamak hiçbir zaman yeterli değildir, zira sorun ortadır. Sorun hangi kapsamıyla karşımızda duruyor, buna ilişkin çözüm önerimiz nedir, müdahalemizin karşılığı ve varsa bu müdahalede yaşadığımız zorlanma alanları

nelerdir, hangi araçları devreye sokuyoruz ve bunlar ihtiyaca ne oranda yanıt veriyor vb. sorular, başarılı bir önderlik faaliyetinin de anahtarları olacaktır. Mevcut faaliyeti denetlemek ve çözülmeyi bekleyen sorunları aşmak için yöntemsel bir bakışlar sorular sorabilmeli ve yanıtlarını bulma çabası içerisinde olmalıyız. Toplantılarda veya çeşitli platformlarda sorunlarını bu kapsamda tartışamayan organların/örgütsel birimlerin bulundukları alanların önderlik ihtiyacını karşılama noktasında yetersiz ve zayıf kalacağı açıktır.

Çalışma tarzına ilişkin yaşanan zorlanmaları bir takım sorunların yaşanması üzerinden tespit etmek de gerekmiyor. Bu, faaliyetin planlanması ve olağan akışı içerisindeki denetimleri üzerinden de görülebilir. Her şeyden önce mevcut planlamalarımız belli bir politik hatta dayanıyor mu? Bu hattı uygularken önceliklerimiz, yükleneceğimiz halkalar nelerdir? Kısa ve orta vadede belirlediğimiz hedefler nelerdir? Bu hedefler yeterli somutlukta ve açıklıkta ortaya konulabiliniyor mu? Bu ve benzeri soruların yanıtlarını net ve ayrıntılarda işleyerek verebiliyorsak, çalışmanın başarısını ya da en azından doğru bir hatta gidişatını da güvenceye almış oluruz.

Örneğin, yerel yönetici bir organımız bulunduğu alana ilişkin kadro politikasını nasıl somutluyor, hangi hedeflere dayandırıyor? Bölge faaliyetinin geliştirilip güçlendirilmesinde orta ve kısa vadeli hedefleri nelerdir? Herhangi bir güç kaybı veya saldırı karşısında hazırlıkları ve önlemleri var mıdır? Kadrolaşma hedefi doğrultusunda örgütsel zeminlerimizi ne oranda işletebiliyoruz? Bu tür sorulara alacağımız cevaplar üzerinden bir yerel organın önderlik kapasitesine ilişkin somut bir fikir edinebiliriz. Aynı şekilde her yerel organ, faaliyetinin denetimi açısından bunu kendi kendine yapabilmek durumundadır.

Yerel önderliklerin çalışmayı bu yönlü bir sürekli denetime tabi tutmaları, mevcut kapasiteyi artırma ve aşma iradesini güçlendirecektir. Her adımda daha ileri hedeflerin zorlanması, bu hedefler doğrultusunda doğru bir işbölümü ve planlama, planları hayata geçirme noktasında ise söz ve eylem birliğine ilişkin etkin bir iradi çaba, en önemlisi de denetim, çalışmada bizleri sonuca götürecek temel prensipler olacaktır. Bu noktada geçmiş birikim ve deneyimlerden yararlanmak, tarihsel deneyimleri bu gözle irdeleyebilmek ve dersler çıkarabilmek de önemlidir

Politik önderliğe dayalı çalışma tarzında yetkinleşebilmek elbette bir süreç sorunudur. Fakat zamanla yarıştığımız, bir dizi görevi "devrime hazırlık" hedefiyle doğrudan ilişkilendirdiğimiz bir dönemde, bu hedefe ulaşmayı zamanın akışına bırakamayacağımız açıktır. Bu çerçevede yoğunlaştırılmış bir iradi çaba büyük bir önem taşımaktadır.

Ayrıca konunun ideolojik-teorik donanımdan işlevsel organ toplantılarının yapılmasına kadar bir dizi alanı kesen çeşitli yanları bulunmaktadır. Her biri kendi içinde irdelenebilecek bu temel başlıklar parti basınımızda sıklıkla ele alınmaktadır. Burada daha çok sorunun gündelik planda karşımıza çıkan görünümleri üzerinden, yerel organlarımızın dikkatlerini bir kez daha politik önderliğe dayalı çalışma tarzının önemine çekmeye çalıştık. Yerel organlarımız kendi konumlarını bu gözle bir kez daha irdeleyebilmeliler.

Bilinç ve sorumluluk

Sorumluluk ile bilinç arasında her zaman karşılıklı bir ilişki vardır. Sorumluluk ve bilincin gelişimi birbirini besler. Nasıl ki tutarlı bilinçli kişi sorumluluktan kaçamazsa, bilinç yönünden gelişememiş kişinin toplumsal planda sorumluluk üstlenmesi de beklenemez. Asgari de olsa sınıf bilinciyle donanan kişi devrimci mücadelede sorumluluk üstlenme gücünü kendinde bulur, sorumluluk altına girmek ise bilinçlenme sürecini pekiştirir.

Bireysel değil fakat dünyayı değiştirme ve yeniden kurma adına sorumluluk üstlenme isteği ve iddiası, egemen sınıf olarak örgütlenmiş burjuvazi ve onun hizmetindeki kurumlar tarafından yayılan gerici dünya görüşünün dışına çıkmayı ya da en azından bu yönde bir çaba içinde olmayı gerektirir. Sorumluluk üstlenme isteği ve iddiasını ancak belli bir bilince ulaşan kişi taşıyabilir. Diğer bir ifadeyle ancak bilinçli olanlar böyle bir sorumluluğun altına girmeyi göze alabilir.

***

Marksist dünya görüşüyle donanma sürecine giren kişinin ufku yereli ve ulusalı aşarak evrensele yönelir. Yani kendisini, ailesini düşünmenin ötesine geçip içinde yaşadığı ülkeyi, bölgeyi ve giderek dünyayı düşünmeye başlar. Burada söz konusu olan, evrensele/enternasyonalizme uzanmaya istekli bir bilinçlenme sürecidir. Toplumsal planda sorumluluklar üstlenme, bu bilinçlenme sürecinin tamamlayıcısı olarak ortaya çıkar.

"Bir ufka vardık ki artık/yalnız değiliz sevgilim" dizeleriyle başlayan "Yalnız değiliz" adlı şiirinde Ahmed Arif, evrensele açılan bilinci şu dizelerle anlatır "Şafakları ben balığa çıkarım/akan akmayan sularda/Benim, bütün tezgâhlarda paydosa giden/Bir bahar akşamı dünyada…"

Enternasyonalizmin imgelerle bu çarpıcı ifade edilişi, evrensele açılmış bilinci, kendini dünya işçi sınıfıyla özdeşleştirme eğilimini hissettiriyor. Bu dizeler, bilincin sağlam bir dünya görüşüyle donanması ile kişinin toplumsal planda sorumluluk üstlenme gücü arasındaki bağın da veciz bir anlatımıdır.

***

Devrimci sınıf mücadelesine katılan kişi, bilinçlenme sürecine giriş yapmış ve buna göre gönüllü sorumluluk üstlenmeye başlamıştır. Bu süreçte üslenilen sorumluluklar doğal olarak bilinçlenme düzeyi, yetenek ve yatkınlıklara bağlıdır. Bilincin eylemde belirginleştiği, eylemin ise bilinci geliştirip güçlendirdiği bu süreçte her partili yoldaşın önünde planlı, hedefli, disiplinli bir gelişim düzeyi tutturma sorumluluğu vardır. Bu gelişimin sağlıklı olabilmesinde kişinin çabası kritik bir yerde dursa da, genelde partinin, özelde yerel organ veya komitelerin yönlendirici ve ön açıcı olma sorumlulukları da büyük önem taşır.

Bilinçlenme süreciyle tomurcuklanan özgürlük, bilincin eylemde kendini var etmesiyle açılır. Eylemle pekişen bilinç, sorumluluk alanını genişletme gücünü kendinde bulur.

Bilinç ve eylemde yakalanan uyum, kendini aşma iradesini güçlendirecektir. Bu sürecin sağlıklı işlemesi, bilincin eylemle, eylemin bilinçle geliştirilmesine alan açar. Bilincin pratikteki yansıması olan eylem, bilinci sınamanın, zayıf ya da yetersizliklerini görünür kılmanın da alanıdır. Böylece eylem hem bilincin pratikte kendini var etmesini sağlar hem gelişim için yüklenilmesi gereken halkayı ortaya koyar.

***

Dünyayı değiştirme ve yeniden kurma edimi olarak devrimci eylem, bilinçli sorumluluğun ileri örneği olmak durumundadır. Bu eylem, duyguların itici/motive edici gücüne ihtiyaç duysa da, özünde bilinçli bir tercihe dayanır.

İçselleştirilmiş bilincin dışa vurumu olarak kendini gösteren devrimci sorumluluk, coşkuyla yerine getirilen edimlerle pekişir. Bu ise, anın etkileri, engelleri ne olursa olsun, dünyayı

değiştirme ve yeniden kurma eyleminde bulunan sınıf devrimcisine, coşku ve heyecanla sorumluluğunu yerine getirme olanağı sağlayacak, nesnel koşullar önüne bazı engeller dikse bile, bunları aşma iradesi ve moral gücünü kendine bulacaktır.

Bilinçli bir tercihe dayalı olarak yerine getirilen sorumluluk sevinç ve coşku verecektir. Gerçekleştirilen zor ve meşakkatli bir eylem olsa da sonuç değişmez. Zira bilinçli tercihle gerçekleştirilen eylemler, bir gereklilikten kaynaklandığı için, ulaşılmak istenen bir ülküyü gerçekleştirme yönünde atılan adımlardır aynı zamanda.

***

Dinamik bilinç, diğer bir ifadeyle kendini geliştirerek yeniden kuran bilinç, doğası gereği durağanlığı reddeder. Bu reddediş, kendini yetkinleştirme ve bunu pratiğin içinde sınama eğilimi ile dışa vurur. Burada dünyayı değiştirme ile kendini değiştirme hedefi içiçe geçmiştir.

Egemen sistemin dayattığı yazgıyı değiştirme iddiası ve umudu, özgür edimin zorunlu koşuldur. Umutsuz kişinin bilinçte özgür olmayı başarması olası değildir. Zira umutsuzluk, var olana teslim olma veya kabullenme ile belirgin olacaktır. Umudun olmadığı yerde, değiştirme iradesi de yeniyi kurma iddiası da olmayacaktır. Oysa dinamik bilinç hem kendini hem içinde yaşadığı toplumu/dünyayı değiştirme ve yeniden kurma iddiası ve umudunu diri tutarak özgürlük alanını genişletir.

Devrimci sorumluluk umutsuzluğun aşılması anlamına geldiği gibi, geleceğe açılan umut da cesaretle sorumluluk üstlenmenin önemli koşullarındandır. Bilinçle özgürleşmek ile umutla sorumluluk üstlenmek diyalektik bir bütünlükte kendini var eder.

Bilinçli edimin belirgin hali olan sorumlulukla umudu diri tutma iradesi, düşünce ve eylemde dinamik gelişimin nesnel engellere takılmadan ilerlemesini olası kılar.

***

Sorumluluk üstlenme bilinci ve iradesi, geleceğe umutla açılan bir yönelimi de içinde barındırır. O bilinçli bir edimle sürece müdahale etmenin yanısıra geleceği kurma sürecinin de bir parçasıdır aynı zamanda.

Sorumluluk üstlenebilmek, var olanı yıkma ve geleceği kurma konusunda iddialı ve umutlu olmaktır. Dolayısıyla sorumlu kişi umutlu kişidir. Ya da ancak umutlu olan kişiler tam bir isteklilikle devrimci sorumluluklar üstlenebilirler.

Umuttan yoksun bilinç kazara sorumluluk üstlense bile bu, zorunlu olarak iğreti duracaktır. İğreti olan her şey gibi böylesi bir sorumluluğun da ömrü uzun olmayacaktır.

O halde olandan hareketle olasıyı mümkün kılmak ya da bilinçli eylemle andan geleceğe açılmak ancak bilinçli, umutlu ve sorumluluk alabilen kişilerin işi olabilir.

***

Bilinçli bir tercihle sorumluluk üstlenmek anlık veya dönemsel değil, yaşamda olmanın doğal halidir. Bu, bir dünya görüşü, bir yaşam biçimidir. Bu noktada yaşam, bilinçli bir adanmışlıkla kendini gerçekleştirme ve yeniden kurma eylemiyle belirginleşir.

Bilinçte özgürlüğün yitirilmesi ise, toplumsal sorumluluğu kaldırılamaz bir yük haline getirecektir. Bu noktadaki durağanlık veya gerileme, sorumlulukların iğreti bir şekilde yerine getirilmesine, giderek de ortada bırakılmasına varacaktır.

Kendi yaşamından başlayarak fakat oradan toplumsal ve evrensel yazgıyı değiştirme eylemine yönelen kişi, bilinçte özgürlük yitimine uğrarsa, sorumluluktan uzak duracak veya ondan kaçacaktır. Bu durumda kişi ya yeniden yazgıya teslim olacak, yazgıyı değiştirme iddiasını terk edecektir.

Burada yazgıyı değiştirme isteğiyle özgürlüğe yönelen kişi, şu veya bu sebepten dolayı başarısızlığa uğrayınca değiştirme gücü ve iddiasını yitirerek gerisin geriye yazgıya teslim olmaya yönelir.

***

Bilinç planında özümlenmemiş bir sorumluluk, kişinin üzerinde yük olarak algılanmaya adaydır. Bilinçte özümsenmemiş, diğer bir ifadeyle iğreti taşınan sorumluluk, zorluk anında atılması gereken bir yüke dönüşür.

Sorumluluğu hakkıyla yerine getirmek ise, ancak özgürleşmiş bilincin olduğu yerde

(Devamı s.31'de)

Kitle ilişkilerini çok yönlü kuşatma!

Tüm enerjimizle devrimci sınıf faaliyetimizde karşı karşıya kaldığımız sorunları aşarak, mesafe almaya yoğunlaşmış durumdayız. Bu yoğunlaşma içerisinde sınıf eksenli kitle faaliyetimizin güçlenmesine özel bir önem verdiğimizi sıklıkla ifade ediyoruz. Yerel parti örgütlerimizde bu sorunu ele alıyor ve tartışıyoruz.

Parti yayınlarında kitle çalışmasının bir dizi yönü ele alınmaktadır. Kitlelerle üretim alanları ve yaşam alanları ekseninde "çok yönlü bağlar kurabilmek", "kitleleri kuşatmak" ve "kitleleri örgüleyerek sınıf mücadelesine ve devrim saflarına kazanmayı başarabilmek"... Döne döne yaptığımız bu vurguları "nasıl", "hangi yol ve yöntemlerle" sorularıyla birlikte ele almak çalışmamızın önünü açacaktır. Bu yaklaşım aynı zamanda gündelik faaliyetimizin örgütlenmesinde işçi ilişkilerini geliştirmeye yönelik yaşadığımız tıkanma noktalarını aşmamızı kolaylaştıracaktır.

Sınıf kitlelerine devrimci önderlik edebilmenin bir yanı siyasal süreçleri doğru yorumlayabilmek, bunun üzerinden somut politikalar üretebilmektir. Diğer yanı ise kitlelelerin bir parçası olmayı başarmaktır. Bugün sınıf faaliyetimizin fabrikalardaki köklerini sağlamlaştırmak için gösterdiğimiz iradi çabamızı artırmış durumdayız. Ancak bu çabamızı örgütlerken üretim alanlarında, sanayi havzalarında işçi ilişkileriyle kurduğumuz bağımızın süreklileştirilmesini başarmaktan bilinç düzeyini ilerletmeye, ilişkiyi siyasallaştırmaya kadar geniş bir düzlemde sorunlarla karşı karşıyayız.

Seçilmiş hedef fabrikalar merkezli kesintisiz faaliyet sürdürebilmemiz, buradaki işçilerin sosyal yaşam alanları dahil çok yönlü kuşatılmasını başarmamızdan geçiyor. Bu gerçekliğin altını sıklıkla çiziyoruz. Bizim için yeni olmayan bu bakışın yaşam içerisinde uygulanmasında ciddi bir zorlanma içerisinde olduğumuzu söylemeliyiz. İlişki kurduğumuz işçilerin bilinç düzeylerini ve gündelik yaşamdaki ihtiyaçlarını ve düşüncelerini dikkate alan bir tarz izlemekte zorlanıyoruz. Eğer söz konusu olan hak arama mücadelesinin verildiği bir dönemin dışında bir işçiyle ilişki kurabilmek ise, gündelik yaşamın sınırları ve akışı içerisinde hapsolmuş bir işçi profili karşımıza çıkabiliyor. Burada işçinin sınıf kimliğinden çok nereli olduğu, hangi mezhepten olduğu öne çıkabiliyor. Bu nedenle alışkanlıkları, kültürel değer yargıları, geçmişi vb. özellikleri üzerinden ilişkiyi güçlendirecek bir hat izlemek önem taşıyor.

Pek çok işçiyle fabrikaları üzerinden temas kuruyor, fabrikalarda örgütlükler yaratmaya çalışıyor, özgün gündemler üzerinden etkili müdahalenin yollarını bulmaya çalışıyoruz. Sınıf ve kitle hareketinin bugünkü geri düzeyinin ilişkilerimizi hızla ilerletmemizin ve derinleştirmemizin önünde nesnel bir engel olarak durduğunuda sıklıkla ifade ediyoruz. Kitle çalışmasını örgütlenme ayağını hedef fabrikalarımızın içerisinde komiteler, işçi birlikleri vb. kurmak konusunda gösterdiğimiz çaba ile tamamlamaya çalışıyoruz.

Ancak bugün sınıf hareketinin dağınık, parçalı ve örgütsüz tablosu içerisinde işçilerle ilişkilenme çabamız kısa zaman içerisinde karşılık bulamayabiliyor. Ya da işçilerin doğrudan parçası olacağı mekanizmalar, politikalarımızı ete-kemiğe büründüreceğimiz somut zeminler yaratamayabiliyoruz. Fabrikaların gündemlerine ilişkin müdahalemizi sürdürürken, mevcut durgunluk koşullarında işçilerle bağlarımızı ilerleteceğimiz üretken ilişkiler kurmak mümkün olmayabiliyor. Bu durumda ilişkimiz tekdüzeleşebiliyor.

Buna karşın iradi çabamızı çok yönlü zengin bir yaklaşımla güçlendirilmeliyiz. Böylesi bir çabanın karşılık yaratacağından kuşku duymamalıyız. Geçtiğimiz yıl bizzat parçası olduğumuz direniş ve örgütlenme deneyimlerimize ve toplam deneyimlere

baktığımızda, sınıf hareketinde yeni bir canlanmanın, sınıf kitlelerinde hak arama ve mücadele eğiliminin güçlendiğini görüyoruz. İçine girdiğimiz yeni dönem sınıfın bu eğilimlerinin artacağı yeni gelişmeleri de içinde barındırıyor.

Hedef fabrikalarda genel gündemlerin özgünleştirilmesinin ve fabrika içindeki sorunların somut talepler ile mücadeleye dönüştürülmesinin başarılması, altan alta mayalanan sınıfın öfkesinin örgütlenmesinde ve bilinçli bir hatta bürünmesinde belirleyici bir yer tutuyor. Ancak bugün temas kurduğumuz işçiler sınıf mücadelesi deneyiminden yoksunlar. Bu nedenle bilinç ve örgütlenme düzeylerinin geriliğini gözeten bir emeği harcamak durumundayız.

Sınıf kitlelerinin bilinç düzeyini ilerletebilmek, onlarla güçlü bağlar kurmayı başarmaktan geçmektedir. Bu bağlar ancak fabrikada ve sosyal yaşam içerinde göstereceğimiz çaba ile kurulabilir.

İşçilerin özel yaşamlarındaki sorunlarına ilgi göstermek devrimci bağlarımızın güçleneceği somut bir alandır. Bu konuda belli eksiklikler yaşamaktayız. İşçi ilişkilerimizin aile yaşamından çocuklarının yaşadıkları sorunlara ya da onların her türlü ihtiyacını gözlemlemeye kadar düşünsel bir çaba içerisinde olmak her kadronun sorumluluğudur. Kitle çalışmasını genel bir çalışmanın ötesine çıkarmak demek, tek başına somut alanlar üzerinden somut politikalar üretmeyi başarmak demek değildir. Fabrika temeline oturmuş bir siyasal faaliyet düzeyine ulaşmayı başarmak ve bu politikanın somutlandığı fabrika hedeflerimizi tek tek örgütlemek demektir. Kitlelerin içinde kök salmak, onların gündelik yaşam içerisideki sorunları üzerinden ne düşündüklerini, ne hissettiklerini bilebilmektir.

İşçilerin fabrikalarında, günlük yaşamlarında karşılaştıkları sorunlara karşı ortaya koydukları tepkilere tanık oluyoruz. Bu sorunların kaynağı kapitalizmdir. Bu sorunlara devrimci bir alternatif yaklaşımla çözüm bulma çabamız, işçilerle bağlarımızın kuvvetleneceği bir alandır. Bu aynı zamanda siyasal bir müdahaleyi ifade eder. Böylesi bir yaklaşım içerisinde işçi ilişkilerimizi daha iyi tanıyabilir, bilinçlerine sürekli müdahale edebilme olanağına sahip olabiliriz. Her bir işçi ilişkimizi kişilik-kimlik özellikleri, olumlu yönleri ve geri eğilimleri üzerinden tanıyabilmeliyiz.

Örneğin bugün zorunlu mesaiye bırakılmak işçiler için şikayet edilecek bir sorun olmaktan çok ellerine birkaç kuruş daha fazla para geçmesini sağlayan bir olanak olarak görülmektedir. 12 saaten fazla çalıştırılmak kanıksatılmaktadır. Ya da dinin toplum yaşamındaki etkisinin fabrikalardaki izdüşümünü birebir gözlemliyoruz. İşçilerin yaşadıkları sorunların çözümünü dinin gerçek üstü vaadlerinde aradıklarını biliyoruz. Dinsel gericilik bugün aynı zamanda sosyal ilişkiler ağı ile de işçileri gerçek anlamda kuşatmış durumda. Üretim alanlarında emek gücü sömürülen işçilerin mesai saatleri dışında dini örgütlerin kurumlarında bilinçleri bulandırılıyor. Sermaye iktidarı işçileri fabrikaları üzerinden tarikatlarda örgütleyerek sınıf mücadelesindan uzak tutmaya çalışıyor.

Kitleleri tanımadan ve yaşam alanlarında derinleşen ilişkiler kurmayı başaramadan, onlara etkili bir müdahale olanağını da yaratamayız.

İşçi ilişkilerimizi politikalarımız doğrultusunda harekete geçirebilmek onlara güven vermekten geçmektedir. Bu güven aynı zamanda devrimci bir bakışla kurulan sosyal ilişki zemininde şekillenir. Gündelik yaşamlarında yüz yüze kaldıkları sorunlara ortak olmayı, onlara destek vermeyi başarabilmek, bunların çözüm için azami bir çaba sarf etmek bu güveni sağlamlaştıracaktır. Kapitalizmin her türlü ilişkiyi metalaştırdığı günümüzde içtenlikle ve özveriyle ortaya konulan bu çaba işçi ilişkilerimizi etkilemeyi kolaylaştıracaktır.

Fabrikada, sokakta, evde kitlelerin düşüncelerine kulak vermek, kitleleri anlamanın bir adımıdır. Kitlelerin içinde bulunduğu durumu görebilmek, ona önderlik edebilmenin koşuludur. İşçi sınıfının dinsel gericilik ve şoven milliyetçilik başta olmak üzere burjuva ideolojisinin her türlü rengi ile kuşatıldığı bugün işçi ilişkilerimizin gündelik sorunlarına ortak olmak siyasal bağlarımızı güçlendirecektir.

İşçilerin sınıfın bir parçası olduklarını bilincine varmalarını sağlamak için kitle bağlarını geliştirmeli, sınıf faaliyeti içerisinde bu alandaki zayıf yönlerimizi güçlendirmeliyiz.

B. Emek

Kültür-sanat çalışmaları ve bazı sorunlarımız

Sınıf savaşımının özgün alanlarından biri olan kültür-sanat mücadelesinde azımsanmayacak bir deneyim elde ettik. Yılları bulan çalışmalarımızla birçok başarıya imza attığımız gibi birçok sorunla da karşı karşıya kaldık ve kalıyoruz. Nasıl ki devrimci sınıf çalışmamız, gençlik çalışmamız ve benzeri alanlarda deneyim ve eksiklikleri paylaşıyorsak, bu özgün alanı da geliştirmek ve profesyonelleştirebilmek için müdahalelerimizi yoğunlaştırmalıyız.

Bu alandaki çalışmamız belli bir düzey ve birikim yakaladı dedik. Kuşkusuz daha da yetkinleşmek sınıf mücadelesinde alınacak mesafe ile de bağlantılıdır. Ama bu nesnel gerçeklik alana iradi müdahaleyi dıştalamaz.

Kültür-sanat çalışmasında öncelikle bu alanın kendine özgü olan yanını kavramamız gerekiyor. Daha önce yapılan değerlendirmelerde ikili zaaf diye nitelendirdiğimiz sanatı politikanın veya politikayı sanatın yerine ikame etme sorununa işaret etmiştik. Eleştiriye konu olan bu sorun alanı hala varlığını sürdürüyor. Bunun üzerine gidilmesi gerekiyor. Daha açık bir ifade ile, kültür-sanat çalışmasını ve kurumlarımızı sadece politik gündemlerin işlendiği alanlar olmaktan çıkarmalı, kültür-sanat gündemine müdahale eden ve üreten kurumlar haline getirmek için aktif çaba harcamalıyız. Kültür-sanat çalışmalarını geçmiş birikime de yaslanarak gerçek misyonunu yerine getirecek bir tarzda yürütebilmeliyiz.

Sorunu şöyle açabiliriz.

Kültür-sanat faaliyetleri ve kurumlarımız sanatsal ve kültürel çalışmaları öne alabilmeli, bununla beraber politik gündemleri ve sınıfa yönelik saldırıları kendi bulunduğu özgün alandan doğru işleyebilmelidir. Bu alana yönelik bir çaba ve bu alana dönük yönlendirdiğimiz insanlarımız var. Fakat mesele insan ayırmakla çözülmüyor. Yıllardır kültür-sanat alanında konumlandığı halde kültür-sanat ile alakası olmayan insanlarımız vardır.

Sorunun özünde, her sorunda olduğu gibi, kadrolarımızın meselenin ideolojik özünden uzak olmaları gerçeği vardır. Düşünün ki, siz kültür ve sanatı işçi ve emekçilerin yaşamının bir parçası haline getirmekten bahsedeceksiniz, ama işçi sınıfının bir parçası olan sınıf devrimcileri olarak bu sorunu kendiniz bire bir yaşayacaksınız.

Öncelikle kültür-sanat çalışmaları kendi alanlarında bir takım birimlere dayalı olarak hayata geçirilmelidir. Sorun her boyutuyla tartışılmalı ve rutin takvim gündemlerini aşacak tarzda ele alınmalıdır. Çalışma teorik boyutuyla, teknik boyutuyla, uygulama boyutuyla ele alınmalı ve bu kolektife de yansıtılabilmelidir. Kültür-sanatı, sınıf hareketi ile ilişkisinden politik yaşamla ilişkisine kadar tartışan birimler oluşturulmalıdır. Tabii merkezileşmiş bir çalışma bununla beraber hayata geçirilebilmelidir.

Önceki değerlendirmelerimizde de dile getirdiğimiz, kültür-sanat çalışmalarımızın ilerici devrimci sanatçılarla ilişkisi sorunu vardır. Kimi yerellerimiz bu konuda adımlar atsa da bu sorunu aşabilmiş değiliz. Oysa aydın ve sanatçı çevreyi işçi sınıf ile buluşturabilmek çok yönlü bir ihtiyaçtır. Bu, hem aydın-sanatçılar için hem de işçi ve emekçiler için bir ihtiyaç olup, komünistler için de bir sınanma alanıdır. Aydın ve sanatçılar ile ilişkinin doğru tarzda kurulabilmesi, bizim bakışımızı ne oranda yaşamla buluşturabildiğimizin göstergesi olacaktır.

Bir diğer sorun alanı, kültür-sanatı genel

(Devamı s.12'de)

Düzeni yıkmaya içimizdeki kalelerinden başlayalım!

Kapitalist düzen yıkılmadıkça, hatta sosyalizmin ileri safhalarına geçilmedikçe, insanoğlunun içinde düzen ve devrim mutlaka çatışacaktır. Bugünün koşullarında kişi örgütlü bir devrimci komünist olsa da, düzenden kalan alışkanlıklar, zaaflar vb. ile çatışması sürer. Bunun boyutu, yoğunluğu değişebilir, kişinin aşıp geride bıraktıkları fazla olabilir. Ama unutmayalım ki düzen var oldukça, her bir kişiyi kendine kazanmak, öğütmek için çabaladıkça, kişinin kendi içindeki savaşı da sürecektir. Hatta sosyalist toplumun ilk aşamalarında bile kapitalist toplumun yığınla kalıntısı ile boğuşmak zorunda kalınacağına göre, işimizi uzun bir yol olarak görmek gerekir.

Devrimcilik, kişinin kendinde ve toplumun genelinde değişimi, dönüşümü başarması ve yeniyi kurmak için emek harcamasıdır. Meselemiz aslında neyin ne olduğunu tanımlamakta da değil. Meselemiz söylenen ile yapılan arasında uyum olup olmadığıdır. Sıkıntı tam da burada başlamaktadır. Sıkıntı değişmek için ne kadar çaba harcandığı, buna ne denli açık olunduğudur.

Devrimciliğe adım atmaya karar verdiğimizde öncelikli meselemiz kendimiz olmalıdır. Evet, biz sermaye devletini yıkmak istiyoruz. Evet, biz sermaye düzenini aşmak istiyoruz. Ama zaten devletin de, düzenin de en minimal hali biziz/bizdik. İçine doğduğumuz, içinde büyüdüğümüz kapitalizmi önce kendimizden söküp atmalıyız. Kendimize dokunmadan, etrafımızdaki etmenleri görmezden gelerek devletle uğraşsak ne, düzene "karşı" olsak ne! Kendimizle uğraşmıyorsak, yaşamımızda bir şeyleri değiştirmekten geri duruyorsak, dokunulmazlarımıza dokundurtmuyorsak, düzenle barış içinde bir yaşamı seçmişiz demektir.

Düşünce ile pratik arasındaki uyumun yansımasının en fazla görüleceği yer, kişinin yaşamıdır. İnsanlara anlatması kolaydır, yani dilimiz biraz dönüyorsa anlatırız. Ama belirleyici olan söylediğimizi ne kadar hayata geçirdiğimiz, bu yönlü ne kadar çaba harcadığımızdır. Dokunulmazlarımıza dokunmuyorsak/ dokundurtmuyorsak, üzerimize karabasan gibi çökmek için hazırlanıyordur, bilinsin! Sonra bir an adı okul olur, adı aile olur, adı sevgili olur çıkar karşımıza. Hatta bazen birkaçının bileşimi olur. Eğer ki dokunulmazlarımıza dokunmamışsak/ dokundurtmamışsak, üzerini örtmüşsek veya çözülür bir gün diye ileriye atmışsak, bir görüntü ile düzen karşımıza çıktığında tekme atıp iteklemesi de beklenenden zor olacaktır.

Düzen sızacak delik buldu mu, kostümlerini değiştirip değiştirip girmeye çalışır. Adı bir şey olup karşımıza çıkan düzene açtık mı kapılarımızı, o ardından başka başka şeyleri getirmek için uğraşacaktır. Her geçişinde veya geçiş çabasında o çatışma, o savaş anında deliğin önünde set olamadıysak, tekmeleyemediysek ve başladıysa içeri girmeye, o deliği/delikleri de büyütmeye çalışır. Ve o dokunmadığımız/ dokundurtmadığımız kalelerimiz, küçücük bir delikten sızan ve içimizde büyüyenle yıkılıverir.

Sokakta olduğu gibi içimizde de düzenle devrim çatışır/çatışabilir. Önemli olan, tam bu çatışma anında nasıl bir tutum aldığımız, düzenin üzerine yürümeyi ne kadar başarabildiğimizdir. Devrimci olmak için tüm süreçlerin tamamlanmış olmasını beklemek kadar anlaşılmaz bir durum da yoktur. İnsan, devrimci mücadele içerisinde olmadığında, her şeyin uzağında, hangi zeminde zaaflarıyla yüzleşip onları çözecektir?

Nasıl ki bu düzeni tanımaya, anlamaya çalışıyorsak, aynı şekilde kendimizi de tanımaya ve anlamaya çalışmalıyız. Hiçbirimiz devrimin çocukları değiliz, sosyalist veya komünist bir dünyaya da gözlerimizi açmadık. Hele ki genç kuşak yılgınlık, kaçış, korku, baskı yıllarında doğdu. Bunun şekillendirdiği bir toplumda, ailede büyündü. Tortularının üzerimize işlemiş

(Devamı s.31'de)

Unutulmamalıdır ki, yüzyılı aşkın bir süredir ezilen cins olarak kadınların yararlanabildiği tüm temel haklar sosyalizm bayrağı altında mücadele eden kadın-erkek işçi ve emekçilerin azmi, cesareti ve kararlılığı sayesinde kazanılmıştır.

Azgın sömürüye, vahşi çalışma koşullarına ve kaba cinsiyetçi zihniyete karşı onyıllara yayılan mücadelenin kazanımı olan 8 Mart'ın 102. yılını, emekçi kadınlar, özgürlük ve eşitlik mücadelesini yükseltme çağrısı saymalılar. Bu mücadele her türden sömürü ve ayrımcılığa karşı çıkmakla yetinmemeli, özel mülkiyet ve sömürüye dayalı, demek oluyor ki sömürü, eşitsizlik ve zorbalığın kaynağı olan kapitalist sistemi ortadan kaldırmayı da hedeflemelidir.

Emekçi kardeşler!

Emperyalistlerin ve sermayenin hizmetindeki AKP iktidarı işçi sınıfına ve emekçilere azgınca saldırmakla kalmıyor, gericiliği yaygınlaştırarak cinsiyet ayrımını ve kadına yönelik şiddeti de körüklüyor. Kürt hareketine, ilerici devrimci güçlere yönelik azgın devlet terörü ile kadın cinayetlerindeki dehşet verici artış bunun somut göstergeleridir

Sömürü, ayrımcılık, eşitsizlik ve şiddeti giderek derinleştiren sermaye iktidarına karşı alınması gereken tutumu, 8 Mart'ı bize miras bırakan komünist ve işçi kadınların şanlı mücadeleleri göstermektedir.

TKİP, sömürüyü, eşitsizliği, şiddeti, cins ayrımcılığını, ulusal ve mezhepsel baskıyı ortadan kaldırmak ve sorumlularından hesap sormak için tüm emekçi kadınları 8 Mart'ta mücadele alanlarına çağırmaktadır.

Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü!

Sınıfsal, cinsel, ulusal, mezhepsel sömürü, baskı ve ayrımcılığa son!

Kurtuluş devrimde, kurtuluş sosyalizmde!

Türkiye Komünist İşçi Partisi

Şubat 2012

Düzeni yıkmaya...

(Baştarafı s.30'da)

olması normal. Normal olmayan, silkelenip bu tortulardan kurtulma çabasında olunmamasıdır.

Kendimizi masaya yatırmasını bilmiyorsak, masanın başında başkalarına dair kararlar almayı da kendimize hak görmeyelim. Sorunlarımızın, eksikliklerimizin, yanlışlarımızın bilinmesinden çekinmek yapılan en büyük hatadır. Çünkü bunlardan bahsetmek, ortaya koymak, tanımlamak çözmek için atılan en önemli adımdır. Bu adımı atar, ardından çözme çabasıyla ardıl adımları atarsak, deliklerin ardından düzenin kaleleri değil, içimizde filizlenen devrimin tohumları çıkar.

K. E. Rüzgar

Bilinç ve sorum...

(Baştarafı s.26'da)

mümkündür. Zira bilinçte özgürlük, toplumsal sorumluluk üstelenmenin temel koşuludur. En genel anlamda sorumluluk, insan olmanın asgari koşullarından biridir. Devrimci eylemde sorumluluk ise, bunun üst bir biçimi olarak var olanı yıkma ve yeniyi kurma iddiasıdır.

Kapitalizmin dayattığı yazgıyı reddedip sosyalist bir dünya kurma mücadelesinde sorumluluk üstlenmek, özgürce seçim yapabilmektir aynı zamanda. Zira böyle bir sorumluluk yetkin ve kendine egemen olan bir bilinci şart koşar.

Üstlenilen sorumluluğun, taşınan iddianın bilinç planında özümsenmesi ve devrimci misyonla bağı içinde kavranması ise, kolektifin bir bileşeni olan öznenin kendini verimli bir şekilde üreteceği alanı sağlayacaktır.

Sömürüye, eşitsizliğe, gericiliğe, baskıya ve şiddete karşı

8 Mart'ta mücadele alanlarına!..

8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmaya başlanması üzerinden 102 yıl geçti. Ancak emekçi kadınlar halen dünyanın dört bir yanında sınıfsal, cinsel, ulusal baskı ve ayrımcılığa maruz kalmaktadırlar. Bu olgu, kapitalizmin sınıfsal, cinsel, ulusal, mezhepsel baskı ve sömürüyü her gün yeniden üreten kokuşmuş bir düzen olduğunu kanıtlamaktadır.

Eşitsizlikleri her gün yeniden üreten bu sistem ayakta kaldığı sürece, sömürü ve ayrımcılığa maruz kalan emekçi kadınların eşitlik ve özgürlük ideallerine ulaşmaları olası değildir. Sömürüye maruz kalan işçi sınıfı ve emekçiler gibi ikinci cins muamelesi gören emekçi kadınların da kurtuluşu, özel mülkiyet ve sömürüye dayalı kapitalist sistemin yıkılması, sosyalist işçi-emekçi iktidarının kurulmasıyla gerçekleşecektir.

Emekçi kadınlar!

Her tür sömürünün, baskının, eşitsizliğin ve ayrımcılığın kaynağı olan kapitalist düzen, emekçi kadına bu rezilliklerin katmerlisini reva görmektedir. Zira sınıfsal baskı ve sömürüye cinsel, ulusal, mezhepsel baskı ve sömürüler eklenmektedir. Bu kadar sorun yetmezmiş gibi, on yıldan beri ülkemize hakim olan dinci gerici AKP iktidarı, emekçi kadınlar üzerindeki şiddetin on kat artmasına neden olmuştur. Kadını toplumsal yaşamdan sürüp eve kapatmak için özel politikalar geliştirmek de bunun bir parçasıdır.

Kokuşmuş karanlıklar düzeninin bu onur kırıcı saldırganlığına karşı isyan etmek, her emekçi kadının vazgeçilmez görevidir. Kadını ortaçağ karanlığında boğmak isteyen bu cinsiyetçi zorbalığı geriletmenin tek yolu, emekçi kadınların erkek sınıf kardeşleriyle omuz omuza örgütlü mücadeleyi yükseltmelerinden geçmektedir.

Gerçek kurtuluşa ulaşmak, yani sömürü ve eşitsizliği ortadan kaldırmak için, bu musibetleri her gün yeniden üreten kapitalizme karşı meşru militan zeminde mücadele etmekten başka yol yoktur.

(Devamı s.31'de)